

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

Кафедра готельно-ресторанної справи, туризму і рекреації

На правах рукопису

ДЕМЧУК ОЛЬГА АНДРІЇВНА

**ФОРМУВАННЯ ПРОФІЛЮ ДЕСТИНАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ
КОПАЧІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ)**

Спеціальність: 242 «Туризм і рекреація»

Освітньо-професійна програма: Туризм

Робота на здобуття освітнього ступеня «Магістр»

Науковий керівник:

ЄРКО ІРИНА ВОЛОДИМИРІВНА,

доктор економічних наук, доцент

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ

Протокол №

засідання кафедри готельно-ресторанної справи,

туризму і рекреації

від

Завідувач кафедри

доц. Єрко І.В. _____

АНОТАЦІЯ

Демчук О.А. Формування профілю DESTИНАЦІЇ (на прикладі Копачівської територіальної громади).

У магістерській роботі розглядається актуальна тематика формування профілю туристичної DESTИНАЦІЇ в умовах децентралізації на прикладі Копачівської територіальної громади. Проаналізовано сучасний стан туристично-рекреаційного потенціалу громади, досліджено наукові підходи до формування та управління профілем DESTИНАЦІЇ, визначено ключові фактори впливу на туристичну привабливість території. На основі аналізу ресурсної бази, інфраструктурного забезпечення та інформаційно-комунікаційних можливостей громади виявлено основні проблеми та обмеження розвитку туризму.

За результатами дослідження запропоновано проєкт створення інтегрованого профілю туристичної DESTИНАЦІЇ Копачівської територіальної громади, що ґрунтується на кластерному підході, впровадженні інструментів цифрового маркетингу та удосконаленні інформаційного забезпечення. Обґрунтовано напрями підвищення ефективності формування туристичного іміджу громади та її позиціонування на регіональному рівні.

Ключові слова: туристична DESTИНАЦІЯ, профіль DESTИНАЦІЇ, територіальна громада, туристичний потенціал, цифровий маркетинг, кластерний підхід.

SUMMARY

Demchuk O. Destination profile development (case study: Kopachivka territorial community)

The Master's thesis addresses the relevant topic of tourism destination profile development in the context of decentralization, using the example of the Kopachivka Territorial Community.

The study analyzes the current state of the community's tourism and recreational potential, investigates scientific approaches to destination profile formation and management, and identifies key factors influencing the territory's tourism appeal. Based on an analysis of the resource base, infrastructure provision, and information and communication capabilities of the community, the main problems and limitations of tourism development were identified.

As a result of the research, a project for the creation of an integrated tourism destination profile for the Kopachivka Territorial Community is proposed, which is based on the cluster approach, the implementation of digital marketing tools, and the improvement of information provision. Directions for enhancing the effectiveness of forming the community's tourism image and its positioning at the regional level are substantiated.

Keywords: tourism destination, destination profile, territorial community, tourism potential, digital marketing, cluster approach.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФІЛЮ ДЕСТИНАЦІЇ КОПАЧІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	6
1.1. Понятійно-термінологічна система дослідження	6
1.2. Теоретичні засади формування туристичного профілю дестинації територіальної громади	8
1.3. Аналіз формування профілю дестинації територіальної громади	10
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЮ ДЕСТИНАЦІЇ КОПАЧІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ	14
2.1. Туристично-рекреаційний потенціал Копачівської громади.....	14
2.2. Аналіз інфраструктурного забезпечення Копачівської територіальної громади	18
2.3. Характеристика профілю дестинації Копачівської (або Рожищенської) територіальної громади	32
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕХАНІЗМІВ ФОРМУВАННЯ ПРОФІЛЮ ДЕСТИНАЦІЇ КОПАЧІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	45
3.1 Концептуальні засади удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації	45
3.2 Проєкт створення інтегрованого профілю дестинації Копачівської громади	58
3.3 Організаційно-економічні та інформаційно-комунікаційні інструменти підвищення ефективності формування профілю дестинації	65
ВИСНОВКИ.....	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	80
ДОДАТКИ.....	85

ВСТУП

Сучасні тенденції розвитку туризму в Україні відображають зростання ролі територіальних громад у формуванні конкурентоспроможного туристичного простору держави. В умовах децентралізації саме громади стають основними суб'єктами управління розвитком туризму, оскільки вони володіють унікальними природними, історико-культурними та соціально-економічними ресурсами.

Профіль дестинації – це документ, який містить візуалізовану структуру аналітичного дослідження та перспектив розвитку туристичної індустрії на відповідній території. За його допомогою кожен споживач туристичних послуг має можливість ознайомитися з особливостями території, найбільш привабливими туристичними об'єктами, суб'єктами туристичної індустрії, переліком туристичних продуктів і активностей, які формують цінність громади для кінцевого споживача. Таким чином, профіль дестинації виступає не лише аналітичним, а й стратегічним та комунікаційним інструментом управління розвитком туризму.

Актуальність дослідження зумовлена потребою формування чіткого туристичного профілю Копачівської територіальної громади як перспективної дестинації внутрішнього туризму Волинської області. Громада має сприятливе географічне положення – розташована поблизу м. Луцька. Наявність історико-культурної спадщини, традиційного укладу сільського життя, природних ландшафтів і гостинності місцевого населення формують основу для створення привабливого туристичного образу громади.

Метою магістерської роботи є теоретико-методологічне обґрунтування, аналіз ресурсного потенціалу та розробка практичних рекомендацій щодо формування профілю дестинації Копачівської територіальної громади як ефективного інструменту управління.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі основні **завдання:**

- дослідити понятійно-термінологічний апарат дослідження туристичних дестинацій та їх профілювання;
- визначити теоретичні засади формування туристичного профілю територіальної громади;
- здійснити аналіз туристично-рекреаційного та інфраструктурного потенціалу Копачівської громади;
- охарактеризувати сучасний стан розвитку туристичної діяльності на території громади;
- розробити концептуальні та організаційно-економічні засади створення інтегрованого профілю дестинації Копачівської громади;
- запропонувати інформаційно-комунікаційні механізми підвищення ефективності її туристичного позиціонування.

Об'єктом дослідження є Копачівська територіальна громада.

Предметом дослідження є процес формування туристичного профілю дестинації територіальної громади.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробленні моделі інтегрованого профілю дестинації Копачівської територіальної громади, що поєднує аналітичну, візуальну та комунікаційну складові, забезпечуючи комплексне представлення її туристичного потенціалу.

Практичне значення роботи полягає в можливості використання результатів дослідження органами місцевого самоврядування, туристичними операторами, освітніми установами та громадськими організаціями для розроблення стратегічних планів розвитку туризму, підвищення туристичної привабливості громади та створення її конкурентного образу на туристичному ринку Волинської області.

Структура та обсяг. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи – 88 сторінок.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОФІЛЮ ДЕСТИНАЦІЇ КОПАЧІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

1.1. Понятійно-термінологічна система дослідження

Сучасний етап розвитку туристичної сфери в Україні характеризується активізацією процесів децентралізації та посиленням ролі територіальних громад як суб'єктів формування туристичних дестинацій. У цих умовах особливої актуальності набуває вивчення профілю дестинації як комплексної характеристики території, що визначає її конкурентоспроможність на ринку туристичних послуг.

Дослідження профілю дестинації територіальної громади потребує ґрунтового теоретико-методологічного підходу, який поєднує знання з галузей туризмознавства, географії, економіки, маркетингу та соціології. Саме теоретичне осмислення сутності поняття «дестинація», принципів її функціонування, структури та взаємозв'язків між основними елементами створює основу для подальшого аналізу туристичного потенціалу громади, її позиціонування і брендингу.

До ключових термінів належать: дестинація, профіль дестинації, туристичний потенціал, територіальна громада, брендинг дестинації, сталий розвиток туризму тощо.

Дестинація (від англ. destination – пункт призначення) – це географічна територія, що має сукупність природних, історико-культурних, соціально-економічних і туристичних ресурсів, необхідних для формування привабливого туристичного продукту. Дестинація розглядається як система, де взаємодіють різні суб'єкти туристичної діяльності – влада, бізнес, місцева громада та туристи.

Профіль дестинації – це комплексна характеристика території як туристичного простору, що включає оцінку її ресурсного потенціалу, інфраструктурного забезпечення, конкурентних переваг, рівня розвитку

туристичних послуг, іміджу та позиціонування на ринку. Профіль DESTINACIЇ є аналітичною основою для розробки стратегій розвитку туризму та маркетингових заходів громади.

Територіальна громада – це адміністративно-територіальна одиниця, що об'єднує жителів певної території (сіл, селищ, міст), які спільно вирішують питання місцевого значення в межах Конституції та законів України. У контексті туризму територіальна громада виступає не лише як адміністративний суб'єкт, але і як соціокультурна спільнота, що формує унікальну ідентичність DESTINACIЇ.

Туристичний потенціал території – сукупність природних, культурно-історичних, рекреаційних, інфраструктурних, кадрових і організаційних можливостей, що можуть бути використані для розвитку туризму. Він визначає рівень привабливості території для відвідувачів і ступінь готовності громади до прийому туристів.

Брендинг DESTINACIЇ – це процес створення позитивного образу території через систему візуальних, емоційних та комунікативних символів, що формують уявлення про її унікальність. Бренд DESTINACIЇ сприяє підвищенню конкурентоспроможності громади та привабливості для інвесторів і туристів.

Сталий розвиток туризму – концепція, що передбачає гармонійне поєднання економічних, екологічних та соціокультурних аспектів розвитку DESTINACIЇ. Її метою є збереження природної і культурної спадщини при одночасному підвищенні якості життя місцевого населення.

Отже, понятійно-термінологічна система дослідження відображає міждисциплінарний характер теми, поєднуючи категорії з географії, економіки, маркетингу, соціології та туризмознавства. Чітке розуміння основних понять забезпечує наукову обґрунтованість підходів до вивчення профілю DESTINACIЇ територіальної громади та дозволяє вибудувати логічну структуру дослідження.

1.2. Теоретичні засади формування туристичного профілю DESTINACIЇ територіальної громади

Аналіз діяльності підприємств у сфері туризму є важливим елементом дослідження профілю DESTИНАЦІЇ територіальної громади, оскільки саме підприємницький сектор визначає рівень розвитку туристичної інфраструктури, якість наданих послуг та конкурентоспроможність території на туристичному ринку.

У науковому розумінні аналіз діяльності туристичних підприємств - це спеціалізована система знань, спрямована на вивчення закономірностей розвитку соціально-економічних процесів у сфері туризму. Вона передбачає дослідження взаємозв'язків між елементами господарської діяльності, оцінку ефективності управління, а також виявлення факторів, що впливають на фінансово-економічний стан підприємств готельно-ресторанного комплексу, туристичних агенцій, транспортних та розважальних структур.

Функціонування суб'єктів туристичної індустрії в межах територіальної громади базується на виконанні комплексу управлінських завдань, серед яких ключове місце посідає аналітична діяльність. Її метою є виявлення тенденцій і закономірностей розвитку туристичних процесів, визначення конкурентних переваг громади, а також обґрунтування оптимальних управлінських рішень для підвищення ефективності функціонування DESTИНАЦІЇ.

Предметом аналізу у контексті дослідження профілю DESTИНАЦІЇ територіальної громади є сукупність соціально-економічних, просторово-ресурсних, управлінських та маркетингових характеристик туристичної діяльності громади, які визначають рівень її привабливості та конкурентоспроможності як туристичної DESTИНАЦІЇ. Зокрема, предметом аналізу виступають: стан і структура туристичних ресурсів, рівень розвитку туристичної інфраструктури, діяльність підприємств туристичної галузі, економічні показники, соціокультурні аспекти, маркетингові та іміджеві характеристики. Завдання аналізу у межах дослідження профілю DESTИНАЦІЇ територіальної громади спрямовані на комплексне вивчення стану, динаміки та ефективності розвитку туристичної діяльності. Основними завданнями є:

- оцінка ресурсного потенціалу громади;
- аналіз рівня розвитку туристичної інфраструктури;
- вивчення діяльності підприємств туристичної індустрії;
- визначення економічних результатів функціонування туристичної сфери;
- оцінка соціально-культурного впливу туризму на громаду;
- визначення конкурентних переваг та проблем розвитку дестинації;
- формулювання пропозиції щодо удосконалення управління туристичної сфери громади.

Аналіз діяльності цих суб'єктів дозволяє виявити проблемні аспекти їх фінансово-господарської діяльності, оцінити ефективність використання ресурсного потенціалу громади, визначити рівень досягнення стратегічних завдань розвитку туризму та ступінь реалізації наявних резервів для підвищення конкурентоспроможності території. Такий підхід сприяє виявленню невикористаних можливостей підвищення результативності господарювання – зокрема, збільшення туристичних потоків, підвищення рівня завантаженості готельного фонду, розширення спектра туристичних послуг, зниження витрат і покращення фінансових показників підприємств туристичної індустрії.

Діяльність підприємств у сфері туризму здійснюється через виконання низки управлінських функцій, однією з яких є аналітична діяльність. Проведення професійного аналізу дозволяє виявити взаємозв'язки між різними параметрами управління, вчасно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури, підвищувати якість обслуговування туристів і забезпечувати сталий розвиток громади як дестинації.

Отже, аналіз діяльності підприємств туристичної сфери в межах територіальної громади виступає спеціалізованою системою знань, спрямованою на дослідження змін і закономірностей розвитку соціально-економічних процесів у туризмі. Він включає вивчення взаємозв'язків і взаємозалежностей між складовими дестинації, дослідження зовнішнього й внутрішнього середовища її функціонування, моделювання економічних процесів на багатофакторній основі, обґрунтування стратегічних програм розвитку,

кількісне й якісне оцінювання впливу чинників, а також пошук резервів для підвищення ефективності функціонування туристичної дестинації.

Таким чином, аналіз у структурі дослідження профілю дестинації виконує роль аналітичного інструменту, який забезпечує прийняття оптимальних управлінських рішень, сприяє ефективному використанню потенціалу громади та формуванню її сталого туристичного розвитку.

1.3. Аналіз формування профілю дестинації територіальної громади

Туристична діяльність у межах територіальних громад ґрунтується на концепції, за якою центральним елементом системи виступає туристична дестинація. Попри значну кількість наукових досліджень, присвячених практичним аспектам розвитку туризму, місцевому самоврядуванню та формуванню туристичних територій, питання теоретичного обґрунтування процесу формування та розвитку туристичних дестинацій на рівні громади залишається актуальним. Це зумовлено тим, що процес децентралізації та посилення ролі місцевих органів влади створюють нові можливості для комплексного розвитку туризму та ефективного використання місцевих ресурсів. Водночас систематизація наукових підходів, принципів і методів формування туристичних дестинацій у межах територіальних громад, а також урахування їхньої регіональної специфіки потребують подальшого вдосконалення. Саме тому дослідження особливостей формування профілю туристичної дестинації територіальної громади набуває особливої наукової та практичної значущості.

Формування туристичних дестинацій у межах територіальних громад передбачає визначення основних підходів до їх розвитку, аналіз загальних і специфічних характеристик території, а також дослідження чинників, що впливають на їх функціонування. Особливої уваги потребує ідентифікація особливостей формування туристичних дестинацій у громадах, розташованих у прикордонних регіонах, оскільки саме вони мають унікальні можливості для

транскордонної співпраці, культурного обміну та інтеграції до європейського туристичного простору. Водночас залишається актуальним завдання систематизації принципів, механізмів і стратегій розвитку таких DESTИНАЦІЙ з урахуванням соціально-економічної, культурної та природно-географічної специфіки територіальних громад.

З огляду на те, що туристична DESTИНАЦІЯ територіальної громади є комплексною системою, яка об'єднує взаємопов'язані елементи — туристичні ресурси, інфраструктуру, трудовий потенціал, органи управління та інформаційно-комунікаційні структури – її ефективне функціонування залежить від узгодженості цих компонентів у межах єдиної стратегії розвитку.

Саме тому знання та практичне застосування принципів місцевого самоврядування відіграють ключову роль у процесі формування туристичного профілю громади. Вони забезпечують можливість раціонального використання ресурсів, залучення місцевих ініціатив, створення сприятливого інвестиційного клімату та розроблення якісного туристичного продукту, що сприяє сталому розвитку територіальної DESTИНАЦІЇ.

Структура профілю туристичної DESTИНАЦІЇ визначає основні складові, які відображають потенціал, ресурси, умови та напрями розвитку території. Для територіальної громади така структура включає взаємопов'язані елементи природного, культурного, економічного та управлінського характеру, що забезпечують комплексний розвиток туристичної діяльності (табл. 1.3).

Таблиця 1.3 Структурно-змістова модель аналізу формування профілю туристичної DESTИНАЦІЇ територіальної громади [26]

Зміст	Визначення
Територіальний аналіз туристичної DESTИНАЦІЇ	• визначення меж територіальної громади як потенційної DESTИНАЦІЇ.

	- оцінка природно-рекреаційного потенціалу (ландшафт, водойми, заповідні зони, кліматичні умови). - просторове розміщення туристичних об'єктів та їх доступність. - аналіз транспортної інфраструктури (дороги, зупинки, туристичні маршрути, логістика). - формування територіальної структури туристичних осередків (локальні зони відпочинку, маршрути, туристичні вузли).
Культурно-історичний потенціал громади	- ідентифікація пам'яток історії, архітектури, культури та сакральної спадщини. - дослідження традицій, фольклору, ремесел, свят і фестивалів як елементів туристичного продукту. - аналіз можливостей створення культурно-пізнавальних маршрутів. - визначення унікальної культурної ідентичності громади як основи бренду дестинації.
Інфраструктурне забезпечення розвитку туризму	- аналіз стану готельно-ресторанної інфраструктури. - оцінка доступності туристичних об'єктів для відвідувачів (транспорт, інформаційні вказівники, мобільні сервіси). - дослідження рівня розвитку сервісних закладів (харчування, прокат спорядження, сувенірні лавки тощо). - визначення потреб у створенні або модернізації інфраструктури.
Соціально-економічні аспекти формування дестинації	- аналіз зайнятості населення в туристичній сфері громади. - дослідження туристичних підприємств (туроператори, садиби, культурні центри). - визначення економічних вигід від розвитку туризму для громади. - вивчення ставлення місцевого населення до туристичної діяльності.

Продовження таблиці 1.3

Управління розвитком туристичної дестинації	- аналіз діяльності органів місцевого самоврядування у сфері туризму. - визначення стратегічних документів громади (програм, планів, концепцій розвитку туризму).
---	--

	• формування моделі управління туристичною дестинацією (учасники, партнери, комунікаційні зв'язки). • вивчення ролі громадських ініціатив, підприємців і закладів освіти у розвитку туризму.
Узагальнення результатів та формування профілю туристичної дестинації громади	• визначення унікальних характеристик туристичної дестинації громади. • SWOT-аналіз дестинації (сильні та слабкі сторони, можливості та загрози). • формування туристичного бренду громади. • обґрунтування напрямів сталого розвитку туризму.

Отже, аналіз процесу формування профілю туристичної дестинації територіальної громади свідчить про її комплексний характер, що об'єднує природні, культурні, економічні та управлінські компоненти.

Ефективне функціонування дестинації залежить від узгодженості ресурсів, інфраструктури, трудового потенціалу та органів управління у межах єдиної стратегії розвитку. Визначення унікальних характеристик громади, проведення SWOT-аналізу та формування туристичного бренду дозволяють підвищити її конкурентоспроможність та забезпечити сталий розвиток туристичної сфери. Особлива увага приділяється прикордонним громадам, де відкриваються додаткові можливості транскордонної співпраці та інтеграції до європейського туристичного простору.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЮ ДЕСТИНАЦІЇ КОПАЧІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2.1. Туристично-рекреаційний потенціал Копачівської громади

Розташована в південно-східній частині Луцького району, Копачівська територіальна громада характеризується значним природно-рекреаційним і культурним потенціалом, що створює передумови для розвитку туризму. Попри недостатню активність органів місцевого самоврядування у цій сфері, провідну роль у формуванні туристичного середовища відіграють місцеві жителі та підприємці, які реалізують ініціативи, спрямовані на збереження спадщини та популяризацію громади. Завдяки вигідному географічному положенню та самодіяльності населення, Копачівська громада поступово утверджується як перспективна туристична дестинація регіонального рівня. Копачівка розташована неподалік Луцька: Копачівка – Луцьк – 15 км. Копачівка – Рожище – 7 км. Копачівка – Ківерці – 20 км. Копачівка – Ковель – 55 км. (Додаток Б) Територіальна громада має зручне транспортне сполучення. З 2017 року Копачівка є центром об'єднаної громади, що сприяє його розвитку [38]

Копачівська територіальна громада розташована у центральній частині Волинської області та характеризується вигідним економіко-географічним положенням. Її територія прилягає до важливих автомобільних шляхів, що поєднують Луцьк із північними та західними районами області, забезпечуючи зручне транспортне сполучення з обласним центром та іншими громадами (Додаток А). Близькість до міста Рожище сприяє соціально-економічній взаємодії, розвитку підприємництва та трудової мобільності населення [17].

Громада має переважно аграрну спеціалізацію, однак її природно-ресурсний потенціал – родючі ґрунти, лісові масиви, водойми та мальовничі ландшафти – створює сприятливі умови для розвитку рекреаційної та туристичної діяльності. Зручне розташування, наявність природних і культурних об'єктів, а також збереження автентичних традицій надають Копачівській

громаді можливість формувати власний туристичний імідж та розвиватися як приваблива дестинація внутрішнього туризму Волинського регіону.

Копачівська територіальна громада лежить у межах Волинської височини – рельєф переважно рівнинний з незначними хвилястими підвищеннями і розвиненою мережею малих долин. За опорною інформацією топографічної карти Рожище (попередній топографічний зріз для суміжної території) середні і крайні висоти на сусідній ділянці становлять: Середня висота – ≈ 185 м над рівнем моря; Мінімальна висота – 171 м н. р. м.; Максимальна висота – 201 м н. р. м.; Максимальний перепад висот у межах досліджуваної ділянки – приблизно 30 м [17].

Ці значення дають підстави стверджувати, що для Копачівської громади характерні помірно пологі схили, низькі терасовані підвищення і м'які перепади висот (місцями – до кількох десятків метрів), що сукупно формує хвилястий, але не гористий ландшафт.

Клімат Копачівської територіальної громади є помірно континентальним із чітко вираженою сезонністю. Літо тепле, середня температура липня становить близько $+18...+20$ °С, зима помірно холодна, середня температура січня коливається в межах $-2...-4$ °С. Для території громади характерні переважаючі вітри західного та північно-західного напрямків, що зумовлюють надходження більш вологих і прохолодних повітряних мас [17].

Водні ресурси Копачівської територіальної громади не вирізняються значною кількістю річок і природних водних об'єктів, що є характерною рисою для даної частини Волинської області. Водночас, згідно з інформацією Державного агентства водних ресурсів Волинської області, на території громади налічується 5 штучних водойм, які відіграють важливу роль у забезпеченні господарських потреб, рекреаційного використання та підтриманні локальних водно-болотних екосистем [31]:

1. Код ставка 13-12-1 Ставок розташований на території Копачівської ОТГ в межах с. Копачівка, Ставок русловий загальною площею водного

дзеркала 10,6 га, Ставок знаходиться в постійному користуванні ДПДГ «Перше Травня». Басейн річки(струмок без назви) Стир.

2. Код ставка 13-13-1 Ставок розташований на території Копачівської ОТГ в межах с.Кроватка.Ставок русловий загальною площею водного дзеркала 11,1 га. Ставок знаходиться в оренді Козак С.В. Басейн річки Лютиця.

3. Код ставка 13-16-1 Ставок розташований на території Копачівської ОТГ за межами с.Любче. Ставок прирусловий загальною площею водного дзеркала 2,9 га. Ставок знаходиться в оренді Дмитрук Л.М. Басейн (канал о.с.) річки Лютиця.

4. Код ставка 13-28-1 Ставок розташований на території Копачівської ОТГ в межах с.Уляники. Ставок прирусловий загальною площею водного дзеркала 4,95 га. Ставок знаходиться в оренді Дмитрук Л.М. Басейн (струмок б/н) річки Серна.

5. Код ставка 13-28-2 Ставок розташований на території Копачівської ОТГ в межах с.Уляники. Ставок (копанка) загальною площею водного дзеркала 1,37 га. Ставок знаходиться в оренді Яценюк С.Й. Басейн річки Серна [28].

Наявність цих водойм створює потенціал для розвитку рибальства, відпочинку на воді та елементів зеленого туризму, підсилюючи природно-рекреаційний потенціал громади попри обмеженість природних річкових ресурсів.

На основі аналізу публічної карти та переліку територій природно-заповідного фонду Волинської області можна зробити висновок, що на території Копачівської територіальної громади наразі немає об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, які б були чітко зафіксовані в державних реєстрах і відображені на публічних GIS-шарах. Це свідчить про те, що громада не включає великі заповідники або національні природні парки, проте не виключає існування місцевих природоохоронних ділянок, таких як урочища, пам'ятки природи або невеликі заказники, межі яких можуть бути неофіційно визначені або ще не внесені до державного обліку.

На території Копачівської територіальної громади збереглися важливі культурно-історичні та архітектурні об'єкти, які відображають багатовікову історію краю. Серед музеїв громади варто відзначити Музей історії села та побуту в селі Копачівка, де представлені експозиції, присвячені місцевому побуту та традиціям, а також Музей історії в селі Залісці, що висвітлює локальні історичні події та розвиток населених пунктів громади. Із пам'яток архітектури національного значення слід виділити «Поштову станцію Брест-Литовського тракту» в селі Копачівка, яка є унікальним об'єктом історичного транспорту та зв'язку. Крім того, серед пам'яток архітектури місцевого значення важливо зазначити Храм святої мучениці Параскеви П'ятниці в селі Підгірне, зведений у 1787 році, який є цінним прикладом духовної та архітектурної спадщини Волині. Ці локації формують культурно-історичний контекст громади і можуть стати основою для розвитку туристичних маршрутів та екскурсійної діяльності на її території [17].

Узагальнюючи проведений аналіз, можна констатувати, що Копачівська територіальна громада має певний природний, історико-архітектурний та культурний потенціал для розвитку туризму. До наявних ресурсів відносяться лісові масиви, долини річок та штучні водойми, музеї та пам'ятки архітектури національного і місцевого значення. Водночас, на мою думку, цих ресурсів сьогодні недостатньо, щоб зацікавити сучасного потенційного туриста. У сучасних умовах туристи мають широкий доступ до різноманітних напрямів і місць, вже багато де побували та багато що бачили, тому наявні об'єкти та природні ландшафти Копачівської громади навряд чи можуть справити значне враження або стати визначальною причиною для приїзду. Це свідчить про необхідність розвитку додаткових туристичних продуктів, креативних маршрутів та інтерактивних активностей, щоб підвищити привабливість громади і зробити її цікавою для сучасного відвідувача.

2.2. Аналіз інфраструктурного забезпечення Копачівської територіальної громади

Інфраструктурне забезпечення є ключовим чинником соціально-економічного розвитку територіальних громад та важливою передумовою формування конкурентоспроможної туристичної дестинації. Рівень розвитку транспортної, соціальної, інженерної та туристичної інфраструктури визначає доступність території, комфорт перебування туристів і можливості для реалізації місцевих ініціатив. Для Копачівської територіальної громади питання інфраструктурної спроможності набуває особливого значення, оскільки саме від узгодженості та ефективності її елементів залежить динаміка розвитку громади, якість життя населення та перспективи розширення туристичної діяльності.

Дослідження інфраструктурного забезпечення дозволяє комплексно оцінити сильні й слабкі сторони території, визначити наявні ресурси та окреслити потреби у модернізації чи створенні нових об'єктів. Це створює основу для подальшого стратегічного планування та формування цілісного профілю туристичної дестинації Копачівської територіальної громади.

Одним із важливих індикаторів розвитку територіальної інфраструктури є рівень забезпечення якісним мобільним зв'язком та доступом до мережі Інтернет. Копачівська територіальна громада характеризується повним покриттям основних національних операторів мобільного зв'язку – «Київстар», «Vodafone Україна» та «Lifecell». Наявність мереж усіх трьох операторів забезпечує стійкий сигнал, можливість вибору тарифів та послуг для мешканців і туристів, а також сприяє цифровій інтеграції громади з регіональними та загальнодержавними інформаційними потоками [17].

Доступ до мережі Інтернет забезпечується як мобільними операторами, так і низкою локальних провайдерів, що дозволяє мешканцям користуватися як дротовими, так і бездротовими технологіями підключення. Це створює передумови для розвитку дистанційної роботи, онлайн-освіти та цифрових

сервісів, а також сприяє підвищенню туристичної привабливості громади завдяки можливості безперешкодної комунікації та навігації.

Рис. 2.2. Забезпечення телекомунікаційною інфраструктурою

Комунікаційна інфраструктура громади також включає функціонування відділень «Нової пошти» та «Укрпошти», що забезпечує широкий спектр логістичних послуг – від пересилання кореспонденції до доставки товарів та вантажів. Наявність цих сервісів істотно підвищує мобільність населення, підтримує малий бізнес, сприяє розвитку електронної комерції та спрощує організаційні процеси туристичної діяльності [17].

Рис. 2.3 Забезпечення комунікаційною інфраструктурою

Фінансова інфраструктура представлена доступом до банківських сервісів, зокрема через роботу банкомату та терміналу «Ощадбанку». Це дозволяє мешканцям і відвідувачам громади здійснювати базові фінансові операції: зняття готівки, оплату рахунків, перекази коштів тощо. Наявність банківської інфраструктури є важливим елементом соціально-економічної стабільності та забезпечує функціонування щоденних господарських процесів [17].

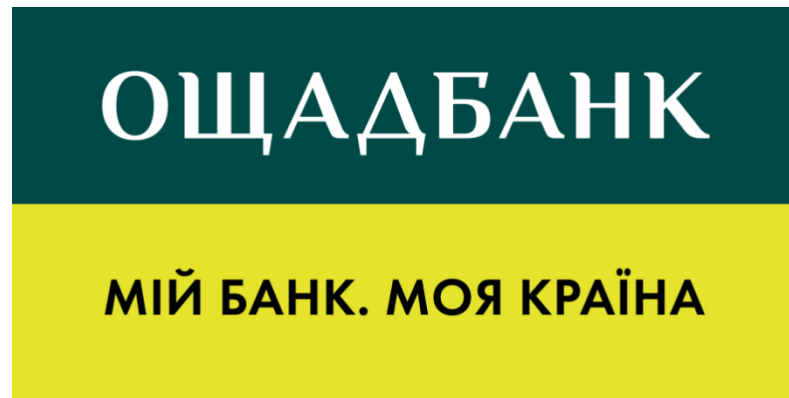

Рис. 2.4. Забезпечення фінансовою інфраструктурою

Таким чином, телекомунікаційна, логістична та фінансова інфраструктура Копачівської територіальної громади характеризується достатнім рівнем розвитку, що створює сприятливі умови для життєдіяльності населення та формує базові передумови для розвитку туристичної дестинації.

На території Копачівської територіальної громади функціонує мережа автозаправних станцій, що забезпечує належний рівень паливної інфраструктури та підтримує транспортну мобільність населення. У громаді представлені такі оператори, як «Аветра» та «Укрпетроль», які здійснюють реалізацію бензину, дизельного пального та супутніх товарів [17].

Рис. 2.5 Забезпечення автозаправними станціями

Наявність цих АЗС відіграє важливу роль у забезпеченні безперебійного транспортного сполучення як для мешканців громади, так і для транзитного автотранспорту, що проходить територією Копачівської громади. Забезпечення

якісним паливом створює сприятливі умови для приватного автомобільного транспорту, комерційних перевезень та екстрених служб, що сприяє підвищенню загальної мобільності населення та транспортної доступності громади.

Автозаправні станції також виконують функцію локальних сервісних пунктів, що можуть включати магазини супутніх товарів, мінімальні ремонтні послуги або інфраструктуру відпочинку для водіїв. Це не лише забезпечує комфорт користувачам доріг, а й сприяє формуванню позитивного іміджу території як зручної та доступної для пересування.

Функціонування АЗС «Аветра» та «Укрпетроль» підтримує загальний розвиток транспортної інфраструктури громади, створюючи важливі передумови для підвищення економічної активності, логістичної привабливості та потенційного туристичного потоку. У поєднанні з мережею автомобільних доріг наявні заправні станції формують цілісну систему забезпечення паливними ресурсами, яка є необхідною для сталого соціально-економічного розвитку Копачівської територіальної громади [17].

Медична інфраструктура Копачівської територіальної громади сформована таким чином, щоб забезпечити жителям доступ до своєчасної та якісної первинної й вторинної медичної допомоги. Важливим елементом цієї системи є функціонування у селі Кременець пункту Волинського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, що відіграє ключову роль у реагуванні на невідкладні ситуації. Наявність екстреної служби безпосередньо в громаді дозволяє суттєво скоротити час прибуття бригади, що є критичним фактором у збереженні життя та здоров'я населення. Це значно підвищує рівень медичної безпеки та стійкість громади до надзвичайних ситуацій [17].

Медичне обслуговування населення громади здійснюється на підставі договору з КП «Рожищенська багатoproфільна лікарня» Рожищенської міської ради, яка забезпечує доступ до послуг вторинного рівня, включаючи консультації профільних спеціалістів, діагностику, стаціонарне лікування та невідкладну допомогу. Важливою перевагою є незначна відстань — близько 7

км, що дає змогу оперативно отримувати медичні послуги та зменшує транспортні витрати для населення.

Рис. 2.6 Рожищенська багатoproфiльна лiкарня

У структурі первинної медичної допомоги в Копачівській громаді функціонують амбулаторії загальної практики сімейної медицини та фельдшерсько-акушерські пункти (ФАПи), які здійснюють профілактичні огляди, вакцинацію, моніторинг стану здоров'я хронічних хворих та надають базові медичні послуги. Наявність таких закладів забезпечує рівний доступ до медичного обслуговування мешканців як центральних населених пунктів, так і більш віддалених сіл громади [17].

Соціально-медичну підтримку уразливих груп населення здійснюють відповідні соціальні служби та працівники системи соціального захисту, які координують надання допомоги людям похилого віку, особам з інвалідністю та іншим категоріям, що потребують стороннього догляду. Співпраця медичних і соціальних інституцій сприяє формуванню єдиного простору соціальної безпеки та підвищує ефективність надання послуг.

Таким чином, медична інфраструктура Копачівської територіальної громади характеризується комплексністю, доступністю й достатнім рівнем

організаційної взаємодії між різними установами. Це створює сприятливі умови для забезпечення охорони здоров'я населення та підвищує загальну якість життя в громаді.

Важливою складовою інституційної інфраструктури Копачівської територіальної громади є Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП), діяльність якого спрямована на забезпечення доступності та підвищення якості адміністративних сервісів для населення. ЦНАП виконує ключову роль у реалізації державної політики щодо спрощення процедур взаємодії громадян і суб'єктів господарювання з органами місцевого самоврядування [17].

Рис. 2.7 Центр надання адміністративних послуг (ЦНАП)

У Центрі надання адміністративних послуг громади жителям доступно 159 найнеобхідніших адміністративних послуг, що охоплюють сфери реєстрації місця проживання, земельних відносин, соціального захисту, бізнес-діяльності, цивільного стану та інші адміністративні процедури. Основним завданням ЦНАПу є підвищення якості надання послуг, скорочення часу їх отримання та створення комфортних умов для відвідувачів.

Приміщення центру відповідає вимогам інклюзивності: воно пристосоване для маломобільних груп населення, обладнане відповідними елементами

доступності, що забезпечує безбар'єрне отримання послуг. Також передбачені умови для перебування дітей, що робить відвідування центру зручним для родин.

З метою розширення доступності адміністративних послуг у віддалених населених пунктах громади функціонує віддалене робоче місце ЦНАПу в селі Березолуки за адресою: Волинська область, с. Березолуки, вул. Перемоги, 19. На цьому пункті громадяни можуть отримати 127 адміністративних послуг, що значно полегшує доступ жителів віддалених територій до сервісів та зменшує потребу в додаткових транспортних витратах [17].

Головний Центр надання адміністративних послуг розміщений за адресою: Волинська область, Рожищенський район, вул. Рожищенська, 3А, що забезпечує зручне розташування поблизу адміністративного центру громади.

Функціонування ЦНАПу та його віддаленого робочого місця сприяє наближенню адміністративних послуг до населення, підвищує ефективність місцевого самоврядування та формує основу для розвитку сучасної клієнтоорієнтованої системи управління в Копачівській територіальній громаді.

Пожежна охорона є ключовим елементом безпекової інфраструктури Копачівської територіальної громади та відіграє важливу роль у забезпеченні захисту населення, об'єктів господарювання й довкілля. Її діяльність спрямована на запобігання пожежам, оперативне реагування на надзвичайні ситуації та мінімізацію їхніх наслідків.

Підрозділи пожежної охорони громади забезпечують швидке прибуття на місце події, що є критично важливим у випадках, коли затримка може призвести до значних матеріальних втрат або загрози життю людей. Оперативність реагування дозволяє ефективно локалізувати осередки займання, запобігати поширенню пожежі та зменшувати негативний вплив на навколишнє середовище.

Рис. 2.8 Функціонування пожежної охорони

Важливою складовою роботи пожежної служби є профілактична діяльність, спрямована на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій. До таких заходів належать інформаційно-роз'яснювальна робота серед населення, навчання правилам пожежної безпеки, інструктажі, планові перевірки стану протипожежного обладнання в закладах освіти, культури, соціальної сфери та на підприємствах. Така діяльність сприяє підвищенню рівня відповідальності громадян, формує культуру безпечної поведінки та зменшує кількість випадків порушення правил пожежної безпеки [17].

Функціонування пожежної охорони має стратегічне значення для стабільного розвитку територіальної громади, оскільки забезпечує безпеку життєдіяльності населення, підтримує надійність інфраструктурних об'єктів та створює сприятливі умови для проживання й господарської діяльності. Наявність ефективної системи пожежної безпеки є також важливою передумовою для розвитку туристичних, інвестиційних та соціальних ініціатив у Копачівській громаді.

Освітня та культурна інфраструктура є важливою складовою соціально-економічного розвитку Копачівської територіальної громади, оскільки забезпечує формування людського потенціалу, сприяє розвитку місцевої ідентичності та створює умови для якісного дозвілля населення.

У структурі громади функціонує 7 закладів загальної середньої освіти, які забезпечують доступ дітей і молоді до повної загальної середньої освіти. Ці установи відіграють ключову роль у формуванні освітнього середовища громади, реалізують державні стандарти навчання, забезпечують умови для розвитку компетентностей та організовують різноманітні позакласні заходи. Наявність достатньої кількості шкіл дозволяє мінімізувати потребу у довготривалому підвезенні учнів та сприяє рівномірному охопленню освітніми послугами всіх населених пунктів громади [17].

Систему раннього розвитку дітей представляють 5 закладів дошкільної освіти, які створюють відповідні умови для дошкільного виховання, соціалізації та підготовки дітей до навчання у школі. Функціонування цих установ важливе як для забезпечення безперервності освітнього процесу, так і для підтримки сімей, зокрема тих, де батьки активно залучені до трудової діяльності [17].

Культурну інфраструктуру громади формують 6 бібліотек, що виконують функції інформаційних, освітніх та культурних центрів. Бібліотеки не лише забезпечують доступ до літератури й електронних ресурсів, а й організовують просвітницькі заходи, сприяють розвитку читання та підтримці культурних ініціатив. Їх діяльність має важливе значення для збереження інтелектуального і культурного потенціалу громади [17].

Окремою складовою культурного простору є 9 будинків культури, які виступають центрами громадської активності, проведення творчих заходів, фестивалів, гурткової діяльності та дозвілля. Наявність такої кількості закладів культури свідчить про розвинуту культурну інфраструктуру, що забезпечує можливості для творчої самореалізації різних вікових груп та сприяє зміцненню соціальної згуртованості населення [17].

У сукупності освітні та культурні заклади створюють цілісну інфраструктурну систему, яка забезпечує належні умови для розвитку людини, підвищує якість життя та формує передумови для сталого розвитку Копачівської територіальної громади.

Економічна діяльність Копачівської територіальної громади представлена різнопрофільними суб'єктами господарювання, що формують основу місцевого ринку праці, забезпечують надходження до бюджету та створюють потенціал для подальшого соціально-економічного розвитку. Аналіз структури підприємств свідчить про домінування аграрного сектору, наявність активних суб'єктів у сфері торгівлі, енергетики, деревообробки, логістики та надання послуг тимчасового розміщення й громадського харчування.

Важливою особливістю є також функціонування підприємств, пов'язаних із видобутком та реалізацією паливно-енергетичних ресурсів, що забезпечує місцеве населення паливом та сприяє стабільності транспортної інфраструктури. Наявність підприємств соціального спрямування та громадських організацій формує додаткову цінність громади в аспекті підтримки соціально вразливих груп населення (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Характеристика діючих підприємств Копачівської ОТГ [17]

Назва підприємства	Основний вид діяльності
ТЗОВ СП «ГІРСАМ»	Вирощування зернових культур
ТОВ «ПТФ «ЦЕНТР» (АЗС КРЕМЕН)	Оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом.
Філія «Ківерцівське лісове господарство»	Держспеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»
СТ «НАДІЯ-РОЖИЩЕ»	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна. Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування.
ТОВ «ГРІН ЕДЕМ»	Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщення.
ТЗОВ «ФУРНІРО»	Лісопильне та стругальне виробництво.
ТОВ «МЕРЕЖА ФІТНЕС ЦЕНТРІВ «ІНТЕР АТЛЕТІКА»	Діяльність фітнес-центрів.
РОЖИЩЕНСЬКЕ СПОЖИВЧЕ ТОВАРИСТВО	Надання в оренду й експлуатацію нерухомого майна.
ДП ДГ «ПЕРШЕ ТРАВНЯ» ВОЛИНСЬКОЇ ДСГДС ІК НААН	Вирощування зернових культур.
Юридична особа ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЦЕНТР МИЛОСЕРДЯ»	Діяльність інших громадських організацій.
ТОВ «ВОЛИНЬФУР»	Розведення інших тварин.
ПП «УКР-ПЕТРОЛЬ»	Оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом.

ТОВ «ТТС Лтд»	Вантажний автомобільний транспорт.
ТОВ «ВЕСЕЛЕ-АГРО»	Вирощування зернових культур.
Юридична особа ПП «ЗЕЛЕНИЙ ГАЙ ВОЛИНЬ»	Купівля та продаж власного нерухомого майна.
Юридична особа ТОВ «КРИОЛЬ»	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна.
Юридична особа ТОВ «ВОЛИНСЬКА НАФТОГАЗОВА КОМПАНІЯ» АЗС КОПАЧІВКА	Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна.
ТОВ «НК «АВЕТРА»	Роздрібна торгівля пальним.
ТОВ «ТЕРРА ГАРДЕН»	Вирощування зернових культур.

Структура господарського комплексу громади свідчить про виражену спеціалізацію у сільському господарстві. Понад третину зареєстрованих підприємств здійснюють вирощування зернових культур, що визначає аграрний вектор розвитку території та залежність економіки від сезонних коливань і стану аграрного ринку. (табл.. 2.2)

Важливе місце займають підприємства паливно-енергетичного сектору: АЗС, оптові постачальники палива, нафтогазові оператори. Їх діяльність забезпечує транспортну мобільність громади та створює стабільний попит на робочу силу.

Розвиток деревообробної промисловості, представлений підприємством «Фурніро» та лісовим господарством, свідчить про ефективне використання природно-ресурсного потенціалу. Водночас діяльність підприємств готельно-ресторанної сфери («Грін Едем», СТ «Надія-Рожище») формує базові умови для розвитку туристичних продуктів на території громади.

Наявність громадських організацій соціального спрямування підсилює соціальну складову локального розвитку та сприяє формуванню партнерств у громаді.

Фермерські господарства є однією з ключових складових аграрного потенціалу Копачівської територіальної громади. Завдяки сприятливим природно-географічним умовам, родючим ґрунтам та наявності земель сільськогосподарського призначення, на території громади активно функціонують сучасні фермерські господарства різних напрямів, які

забезпечують не лише виробництво продовольчих та промислових культур, а й створюють передумови для розвитку агропереробної промисловості, логістики та експорту продукції (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Фермерські господарства Копачівської територіальної громади та їх спеціалізація [17]

Назва господарства	Основний вид діяльності	Потенціал розвитку
ФГ «Корсойл-Агро»	Вирощування зернових, бобових та олійних культур	Впровадження сучасних технологій землеробства
ФГ «Приріст»	Рослинництво, вирощування зернових культур	Розвиток ринку збуту та експорту продукції
ФГ «Шляхом традицій»	Розведення великої рогатої худоби молочних порід	Розвиток молочної переробки
ФГ Семенюка М.В.	Вирощування зернових і бобових культур	Традиційне аграрне виробництво
ФГ «СТЛ» (Стельмашук)	Ягідництво та садівництво	Створення переробних підприємств (заморожування, сушіння, соки)
ФГ «Хотимчук Тетяни Анатоліївни»	Вирощування овочів, баштанних культур, коренеплодів та бульбоплодів	Розвиток овочесховищ та розширення асортименту продукції

Завдяки діяльності цих господарств, Копачівська громада має стабільну аграрну базу, яка формує основу місцевого економічного розвитку. Фермерські господарства не лише забезпечують постачання сільськогосподарської продукції, але й виступають потенційними партнерами для розвитку агропереробки, логістики та експорту, що сприяє інтеграції громади у регіональні та міжнародні ринки. Крім того, активна діяльність фермерів стимулює створення робочих місць, розвиток інфраструктури та підвищення соціально-економічного рівня населення. (табл.. 2.3)

Територія Копачівської громади має значний потенціал для розвитку рекреаційного туризму завдяки природним ресурсам, зеленим зонам та наявності об'єктів рекреаційної та туристичної інфраструктури. На території громади

функціонують різноманітні локації, придатні для організації відпочинку, рекреації, культурно-пізнавальних заходів та активного туризму.

1. Ресторанно-готельний комплекс «Зелений гай». Комплекс розташований у зручній для відпочинку зоні та поєднує готельну та ресторанну інфраструктуру. Він забезпечує комфортне розміщення туристів і відвідувачів, надає послуги харчування та організації святкових заходів. Завдяки наявності сучасних сервісів, «Зелений гай» є привабливою точкою для короткострокового та тривалого відпочинку, корпоративних заходів та сімейних турів.

2. Річка Стир (села Олександрівка та Підліски). Річка Стир є природною рекреаційною локацією громади, придатною для відпочинку на воді, риболовлі та прогулянок вздовж берегової смуги. Її привабливість полягає в мальовничих краєвидах, чистій воді та спокійній атмосфері, що робить територію ідеальною для сімейного відпочинку, туристичних маршрутів та активного відпочинку на природі.

3. Лавандове поле (село Уляники). Лавандове поле є унікальною туристичною атракцією, що поєднує природну красу та рекреаційні можливості. Воно приваблює відвідувачів не лише своєю естетичною привабливістю, а й можливістю проведення фотосесій, тематичних фестивалів та майстер-класів із вирощування та обробки лаванди. Така локація сприяє розвитку агротуризму та формуванню бренду громади як місця для відпочинку і культурно-пізнавальних заходів.

Реалізація проєктів місцевого розвитку є важливою складовою соціально-економічного розвитку Копачівської громади. Вони спрямовані на покращення якості життя мешканців, розвиток інфраструктури, підтримку соціально вразливих груп населення, освіти, культури та молодіжних ініціатив. Нижче наведено основні проєкти, реалізовані у громаді протягом останніх років[16]:

1. «Покращення якості надання адміністративних послуг» (2018–2020 рр.). Проєкт передбачав інституційну та фінансову підтримку у створенні Центру надання адміністративних послуг (ЦНАП). Було здійснено реконструкцію приміщення, закупівлю меблів та сучасного обладнання, що дозволило

підвищити якість обслуговування мешканців громади, забезпечити зручний доступ до адміністративних послуг та оптимізувати процес надання послуг для громадян.

2. «Підтримка сільського населення в умовах COVID-19» (2021 рік). Проєкт мав на меті мінімізацію негативного впливу пандемії на населення громади. Реалізація передбачала надання спеціалізованої допомоги, проведення правового просвітництва, а також інформування громадян щодо заходів безпеки та адаптації до нових умов. Це сприяло підвищенню соціальної стійкості та безпеки мешканців.

3. Міжнародна благодійна допомога (2022–2023 рр.). Проєкт передбачав фінансову підтримку опорних закладів освіти громади, що дозволило забезпечити необхідне обладнання, матеріали та ресурси для навчального процесу. Завдяки реалізації цього проєкту вдалося підвищити якість освітніх послуг та створити умови для рівного доступу до навчання.

4. Молодіжний центр «Diduhim» (2019 рік, ГО «Площа Молоді»). Проєкт спрямований на розвиток молодіжної політики, активізацію молодіжних ініціатив та створення простору для самореалізації. Центр надає можливості для навчання, організації культурних заходів та волонтерської діяльності, сприяючи соціальному та особистісному розвитку молоді громади.

5. Кінозал «Простір-М» (2023–2024 рр., ГО «Площа Молоді»). Проєкт передбачав створення сучасного кінозалу для проведення культурних та освітніх заходів, організації кінопоказів, лекцій та майстер-класів. Він слугує платформою для розвитку культурного простору громади та формування активної культурної спільноти серед мешканців різних вікових груп.

6. «Велосипедом до школи» (2020 рік). Проєкт включав облаштування вело-парковки для учнів та педагогів навчальних закладів громади, що сприяло популяризації здорового способу життя та розвитку екологічного транспорту. Реалізація проєкту підвищила безпеку та зручність для учасників освітнього процесу, а також сприяла формуванню культури велосипедного пересування серед молоді.

Проведений аналіз інфраструктурного забезпечення Копачівської територіальної громади засвідчує наявність базових умов для життєдіяльності населення та розвитку окремих напрямів господарської і туристичної діяльності. На території громади функціонує мережа закладів освіти, культури, медицини та соціальної сфери, що забезпечує потреби місцевих жителів. Діє пожежна охорона, розвинена система автозаправних станцій, працюють підприємства та фермерські господарства, які формують економічний потенціал громади. Разом з тим інфраструктура залишається неоднорідною: окремі об'єкти потребують модернізації, розширення або переоснащення, а туристична інфраструктура перебуває на початковому етапі формування. У цілому громада має достатній базовий інфраструктурний фундамент, який за умови подальших інвестицій та цілеспрямованого розвитку може стати основою для формування привабливої туристичної дестинації.

2.3. Характеристика профілю дестинації Копачівської (або Рожищенської) територіальної громади

Дестинації є основними центрами і фокусами концентрації туристичних потоків. Типізація дестинацій є основою для розробки ефективної системи управління ними. Для реалізації стратегії розвитку туризму визначальним також є встановлення рівня географічної локалізації (територіального охоплення), конкурентоспроможності туристичних продуктів (маркетингової складової туристичного обслуговування) та ступеня розвиненості інфраструктури (туристичного сервісу або туристичного супроводу) в межах тієї чи іншої дестинації.

Ключовими вимогами для виділення дестинації при цьому виступають:

- туристична привабливість дестинації;
- управління туристичним комплексом дестинації;
- рівень розвитку туристичної інфраструктури;
- організація туристичного сервісу (обслуговування);

- інформаційно-рекламна забезпеченість туристичної діяльності.

Щодо місця на туристичному ринку, Копачівська територіальна громада розташована в межах Волинської області, яка входить до Поліського туристичного регіону України. Тому Копачівську громаду доцільно розглядати як дестинацію місцевого рівня у структурі регіональної дестинації Волині.

У межах місцевої дестинації Копачівської громади доцільно виділяти три рівні локалізації (територіального охоплення):

- районний рівень (Рожищенський субрегіональний кластер, що об'єднує території з подібними природними умовами та історико-культурними ознаками);
- місцевий рівень (власне Копачівська територіальна громада як адміністративно-територіальна одиниця з комплексом ресурсів та інфраструктурою);
- локальний рівень (точкові туристичні об'єкти та тематичні осередки: річка Стир, лавандове поле в с. Уляники, рекреаційні зони відпочинку в селах Підліски та Олександрівка, ресторанно-готельний комплекс «Зелений гай», фермерські господарства та інші об'єкти потенційного туристичного інтересу).

Відповідно, враховуючи об'єктивно сформований комплекс соціально-економічних характеристик, природно-географічних умов та історико-культурних чинників, у структурі Копачівської територіальної громади доцільно здійснювати аналіз на рівні місцевих туристичних дестинацій, сформованих не на рівні районів, як у прикладі для Тернопільської області, а на рівні окремих сіл громади, що зумовлено її масштабом та особливостями територіального устрою.

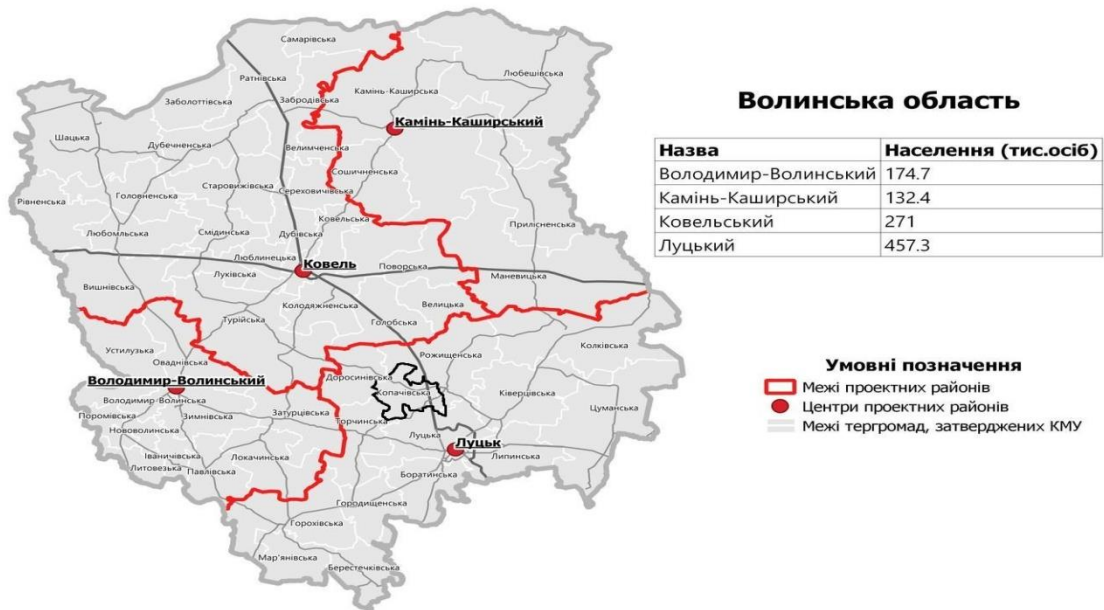

Рис. 2.3 Місце Копачівської ОТГ на мапі Волинської області

Відповідно, враховуючи комплекс соціально-економічних передумов, природних ресурсів та історико-культурних традицій, у межах Копачівської територіальної громади доцільно проводити аналіз туристичного потенціалу не на рівні великих районних DESTINACIY, як це характерно для обласних стратегій, а на рівні локальних DESTINACIY, сформованих у межах старостинських округів. Такий підхід є найбільш релевантним для громад із сільським типом територіальної організації.

Структурно Копачівська ТГ складається з шести старостинських округів, кожен із яких може розглядатися як окрема локальна туристична DESTINACIYA з власним потенціалом [17]:

1. Копачівський старостинський округ (центр с. Копачівка)
2. Кременецький старостинський округ (центр с. Кременець)
3. Березолуківський старостинський округ (центр с. Березолуки)
4. Залісцівський старостинський округ (центр с. Березолуки)
5. Любченський старостинський округ (центр с. Любче)
6. Уляниківський старостинський округ (центр с. Уляники)

Таким чином, у межах Копачівської ТГ доцільно виділяти локальні туристичні дестинації на рівні старостинських округів, що забезпечує можливість комплексно оцінити туристичний потенціал громади та формувати ефективні маршрути, продукти й напрямки розвитку туризму.

Виділення туристичних дестинацій у межах Копачівської територіальної громади здійснювалось з урахуванням особливостей її географічного положення, конфігурації території, адміністративно-територіального устрою (зокрема структури старостинських округів), а також соціально-економічних умов розвитку громади. Значну роль відіграли природно-ландшафтні характеристики, наявні елементи історико-культурної спадщини, ресурси рекреаційного використання, а також рівень сформованості туристичної та загальної інфраструктури [17].

Не менш важливим у процесі виокремлення потенційних локальних дестинацій було врахування маркетингових можливостей громади, інвестиційного потенціалу, існуючих і перспективних туристичних потоків, а також маршрутів, екскурсійних об'єктів та туристичних продуктів, які можуть бути запропоновані на території громади. Саме ці специфічні для туристичної сфери компоненти дозволяють розглядати окремі частини Копачівської ТГ не лише як адміністративні одиниці, а як локальні дестинації, що мають передумови для розвитку туризму.

Слід відзначити, що в межах локальних дестинацій Копачівської територіальної громади також недоцільно виділяти одну «основну» або «центрально», адже кожна частина громади виконує різні туристично-екскурсійні функції та має власну ресурсну і сервісну спеціалізацію. Так, окремі старостинські округи вирізняються своїми унікальними напрямками туристичного розвитку.

Наприклад, Копачівський старостинський округ може виступати центром історико-культурного та етнографічного туризму завдяки збереженим традиціям, локальним ремеслам та елементам духовної спадщини. Березолуківський округ має передумови для розвитку рекреаційного та

природно-ландшафтного туризму, враховуючи близькість до водних об'єктів, мальовничі ландшафти та потенціал для створення відпочинкових зон. Уляниківський старостинський округ, у свою чергу, вирізняється аграрно-туристичним спрямуванням, зокрема завдяки популярним лавандовим локаціям, що можуть бути основою фототурів та сезонних подій.

Подібні особливості простежуються й в інших старостинських округах громади: кожен із них має специфічні природні, культурні та рекреаційні ресурси, що формують різні типи потенційних туристичних дестинацій — від екологічних і сільських до подієвих та історико-краєзнавчих. Таким чином, у межах Копачівської територіальної громади формується мережа взаємодоповнюючих дестинацій, кожна з яких відіграє свою роль у загальній структурі туристичного розвитку громади [17].

Характеристика локальних туристичних дестинацій Копачівської територіальної громади

1. КОПАЧІВСЬКА ЛОКАЛЬНА ТУРИСТИЧНА ДЕСТИНАЦІЯ

Населені пункти: Копачівка. Копачівська дестинація виконує роль адміністративного, культурного та соціального центру територіальної громади. Саме тут зосереджені ключові заклади освіти, культури, об'єкти інфраструктури та суспільного життя. Село Копачівка має історично сформований статус центрального населеного пункту й володіє потенціалом для розвитку подієвого, освітнього та етнокультурного туризму [17].

Територія дестинації характеризується рівнинним ландшафтом, наявністю озелених зон, водойм і культурних об'єктів, що створює можливості для формування туристично-рекреаційних маршрутів, облаштування зон відпочинку та проведення культурно-мистецьких заходів. Культурні традиції, народні ремесла та локальні події Копачівської громади можуть стати основою для розвитку гастрономічного й традиційного етнографічного туризму.

Перспективний розвиток дестинації стримується недостатнім рівнем туристичної інфраструктури: обмеженість місць розміщення, відсутність туристично-інформаційного пункту, слабкий рівень промоції. Однак територія

має високий потенціал для розвитку внутрішнього туризму громади та формування подієвих туристичних продуктів.

Перспективні напрямки туризму:

- культурно-пізнавальний;
- подієвий;
- етнографічний;
- гастрономічний;
- сімейний;
- рекреаційний.

2. КРЕМЕНЕЦЬКА ЛОКАЛЬНА ТУРИСТИЧНА ДЕСТИНАЦІЯ

Населені пункти: Кременець. Кременецька дестинація має виражений потенціал розвитку сільського (зеленого) туризму та екологічних форм активного відпочинку. Села розташовані в сприятливих природних умовах, що створює можливості для організації веломаршрутів, пішохідних прогулянок, локальних еколокацій та природно-орієнтованих туристичних продуктів [17].

Ця територія характеризується мальовничими краєвидами, сільським укладом життя та збереженими народними традиціями. Саме тому дестинація перспективна для прийому туристів у садибах зеленого туризму, організації майстер-класів із ремесел, дегустацій локальних продуктів, проведення тематичних фестивалів.

Стан туристичної інфраструктури поки є недостатнім, але потенційно може бути підсилений завдяки розвитку фермерських господарств, садиб зеленого туризму, облаштуванню природних локацій та створенню туристичних маршрутів на природні пам'ятки.

Перспективні напрямки туризму:

- сільський (зелений) туризм;
- екологічний;
- активний (велотуризм, піші маршрути);
- етнографічний;

- агротуризм;
- подієвий.

3. БЕРЕЗОЛУКІВСЬКА ЛОКАЛЬНА ТУРИСТИЧНА ДЕСТИНАЦІЯ

Населені пункти: Березолуки. Березолуківська дестинація має вигідне природно-географічне положення та містить значний потенціал водно-рекреаційного туризму завдяки близькості до річки Стир. Ландшафти цієї території сприяють розвитку риболовлі, відпочинку на воді, створенню зон пікніків та природних рекреаційних локацій [17].

У селі Березолуки наявні природні ресурси, які можуть стати основою для розвитку відпочинкового та екологічного туризму.

Обмежений рівень інфраструктури частково стримує інтенсивне туристичне освоєння, однак природні ресурси та близькість води формують одну з найперспективніших дестинацій громади у сфері рекреації.

Перспективні напрямки туризму:

- рекреаційний (водний, відпочинковий);
- риболовний туризм;
- екологічний;
- сільський зелений;
- пішохідні природні маршрути.

4. ЗАЛІСЦІВСЬКА ЛОКАЛЬНА ТУРИСТИЧНА ДЕСТИНАЦІЯ

Населені пункти: Залісці. Залісцівська дестинація характеризується наявністю природних ресурсів та лісових масивів, які формують основу для екологічного та активного туризму. Територія має потенціал створення мисливських, пішохідних, велосипедних та екоосвітніх маршрутів [17].

Природні пам'ятки, лісові локації та мальовничі краєвиди можуть використовуватися для організації фототурів, кемпінгів, таборів та інтерактивних освітніх програм на природі.

Інфраструктура залишається малорозвиненою, що створює бар'єри для організованого туризму, але водночас забезпечує унікальність території як "спокійної природної зони".

Перспективні напрямки туризму:

- екологічний (еко-стежки, спостереження за природою);
- активний (велотуризм, піші маршрути);
- кемпінговий;
- етнографічний;
- фототуризм.

5. ЛЮБЧЕНСЬКА ЛОКАЛЬНА ТУРИСТИЧНА ДЕСТИНАЦІЯ

Населений пункт: Любче.

Любче – мале, але виразне поселення з потенціалом розвитку сімейного, традиційного та гастрономічного туризму. Село зберегло народні традиції, локальні обряди та ремесла, що може слугувати основою для створення етнолокацій, творчих майстер-класів і невеликих фестивалів [17].

Близькість природних ресурсів створює умови для рекреації, а компактність території дозволяє комбінувати активний і відпочинковий туризм. Перспективним є розвиток дегустацій локальних продуктів, сторітейлінгових екскурсій та сімейних подій.

Перспективні напрямки туризму:

- етнографічний;
- гастрономічний;
- сімейний;
- культурно-пізнавальний;
- подієвий.

6. УЛЯНИКІВСЬКА ЛОКАЛЬНА ТУРИСТИЧНА ДЕСТИНАЦІЯ

Населений пункт: Уляники. Уляники – дестинація з вираженим брендовим туристичним ресурсом, адже саме тут розташоване лавандове поле, яке вже стало впізнаваною фотолокацією та сезонним туристичним магнітом. Це дозволяє формувати унікальний туристичний продукт, орієнтований на подієві, романтичні, фототуристичні та аграрні напрямки [17].

Крім того, територія має потенціал розвитку агротуризму, вирощування тематичних культур, організації майстер-класів, сезонних фестивалів та творчих

заходів. Лаванда формує чітку ідентичність дестинації, що вигідно вирізняє її серед інших.

Перспективні напрямки туризму:

- подієвий;
- фототуризм;
- агротуризм;
- романтичний;
- сімейний;
- гастрономічний (лавандові продукти).

Характеристика туристичного продукту Копачівської територіальної громади. Копачівська територіальна громада характеризується наявними диспропорціями між її туристичним потенціалом та рівнем фактичного використання ресурсів. Попри значний природний, історико-культурний та рекреаційний потенціал, сформований туристичний продукт громади перебуває на початковій стадії розвитку. Це проявляється у недостатній кількості комерційних, повноцінно підготовлених до продажу комплексних турпродуктів у порівнянні з наявними ідеями та проєктними напрацюваннями (зокрема студентськими, конкурсними або ініціативними проєктами місцевого рівня).

Така ситуація вказує не лише на нерівномірність розвитку туристичної інфраструктури, а й на значний потенціал для впровадження інноваційних, креативних та інтегрованих туристичних продуктів. Громада має можливість розширити спектр туристичних пропозицій шляхом активізації локальних ресурсів, розвитку партнерств, формування маршрутів вихідного дня, етнографічних та природничих турів, а також створення локальних подій та тематичних свят.

З метою комплексного розуміння туристичних можливостей Копачівської ТГ пропонується аналіз ключових компонентів туристичного продукту у розрізі шести старостинських округів громади та за основними видами туризму (таблиця 2.3).

Таблиця 2.3

Аналіз туристичного продукту за видами туризму

Види туризму, тур продукти / райони	Копачівка	Башова	Тростянка	Олександрівка	Підліски	Уляники	Кременець	Залісці	Ужова	Любче	Березолуки	Кроватка	Підгірне	Яблунівка	Разом
Сільський	4	3	3	4	4	5	3	3	3	3	3	2	2	2	47
Екологічний				5	5	4	3		3	3	3				26
Культурно- краєзнавчий	3						3	2		3	3				14
Спортивно- пригодницький	4			4	4	3	2								17
Релігійний	2					2	3				2				9
Фестивально- подієвий	4	2				4	2				3				15
Оздоровчий	3	2		4	4	3									16
Діловий	3						2				3				8
Разом	23	10	3	17	17	21	18	5	6	9	17	2	2	2	152

Проведена бальна оцінка туристичного потенціалу населених пунктів Копачівської територіальної громади за основними видами туризму дозволяє виявити просторові відмінності, функціональну спеціалізацію окремих сіл та загальний рівень сформованості місцевого туристичного продукту. Загальна сума балів по громаді становить 152, що свідчить про наявність базового, проте нерівномірно розвиненого туристично-рекреаційного потенціалу.

Найвищі інтегральні показники отримали Копачівка (23 бали), Уляники (21 бал), Кременець (18 балів), Підлісся та Березолуки (по 17 балів). Саме ці

населені пункти формують ядро туристичної активності громади та мають найбільш різноплановий потенціал.

Село Копачівка, як адміністративний центр громади, демонструє найвищий сумарний результат. Це зумовлено відносно кращою інфраструктурною забезпеченістю, концентрацією соціально-культурних об'єктів та можливістю розвитку сільського (4 бали), спортивно-пригодницького (4 бали), фестивально-подієвого (4 бали) й оздоровчого туризму (3 бали). Копачівка виконує роль організаційного та сервісного центру громади.

Уляники вирізняються високими показниками у сільському туризмі (5 балів) та екологічному (4 бали), що узгоджується з природним оточенням, сільським укладом життя та потенціалом зеленого туризму. Також село має перспективи для фестивально-подієвого та оздоровчого туризму, хоча вони наразі залишаються епізодичними.

Кременець отримав стабільно високі бали за кількома напрямками, зокрема у сільському (3 бали), екологічному (3 бали), культурно-краєзнавчому (3 бали) та релігійному туризмі (3 бали). Це свідчить про наявність історико-культурних і сакральних об'єктів локального значення, які можуть бути інтегровані у внутрішньогромадські туристичні маршрути.

Березолуки та Підлісся характеризуються збалансованим, але не спеціалізованим туристичним потенціалом. Їх сильними сторонами є екологічний, оздоровчий та культурно-краєзнавчий туризм, що базується на природних ландшафтах, сільській автентичності та локальних традиціях. Водночас відсутність розвиненої туристичної інфраструктури стримує зростання загального балу.

Села з низькими сумарними показниками, зокрема Залісці (5 балів), Ухова (6 балів), Кроватка (2 бали), Підгірне (2 бали) та Яблунівка (2 бали), мають обмежений туристичний потенціал або перебувають на початковому етапі його формування. Їх туристична привабливість носить локальний характер і може бути реалізована переважно в межах сільського та екологічного туризму, без формування самостійного комплексного продукту.

У структурі видів туризму найвищі сумарні бали отримали сільський туризм (47 балів) та екологічний туризм (26 балів), що підтверджує аграрно-природну спеціалізацію громади. Середній рівень мають спортивно-пригодницький (17 балів), оздоровчий (16 балів) та фестивально-подієвий туризм (15 балів). Найменш розвиненими є релігійний (9 балів) та діловий туризм (8 балів), що об'єктивно зумовлено сільським характером території та відсутністю потужних центрів ділової активності. Методологічною основою для проведення порівняльного аналізу турпродукту за видами туризму та обґрунтування пріоритетів профілювання Копачівської ТГ слугувала Таблиця 2.1 (с. 68) із колективної монографії «Стратегічні вектори розвитку туристичних дестинацій Тернопільщини» [37]. Цей аналітичний інструмент, розроблений під загальною редакцією В. Я. Брича та А. М. Тибіня, забезпечив емпіричну базу для оцінки існуючої структури туристичної пропозиції в суміжних регіонах. Загалом, результати аналізу свідчать, що Копачівська територіальна громада має потенціал для формування локального комплексного туристичного продукту, орієнтованого на сільський, екологічний та культурно-пізнавальний туризм. Подальший розвиток можливий за умови концентрації ресурсів у найбільш перспективних селах-ядрах та інтеграції менш розвинених населених пунктів у тематичні туристичні маршрути громади.

Результати бальної оцінки підтверджують нерівномірність розвитку туристичного потенціалу в межах громади та наявність «осередків зростання», зосереджених у селах Копачівка, Уляники, Кременець, Березолуки та Підліски. Саме ці населені пункти доцільно розглядати як ядра формування туристичної активності, навколо яких можуть вибудовуватися внутрішньогромадські туристичні маршрути та інтегровані пропозиції вихідного дня. Менш розвинені села доцільно включати у туристичний обіг як допоміжні локації, що доповнюють основний продукт природними, етнографічними або рекреаційними елементами.

Аналіз структури туристичного продукту громади засвідчує домінування сільського та екологічного туризму, що відповідає ресурсній базі та соціально-

економічним умовам території. Водночас середній рівень розвитку подієвого, спортивно-пригодницького та оздоровчого туризму вказує на наявність резервів для диверсифікації туристичної пропозиції за умови цілеспрямованих організаційних, інфраструктурних та маркетингових рішень. Низькі показники ділового та релігійного туризму є об'єктивними та не потребують пріоритетного розвитку в короткостроковій перспективі.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що Копачівська територіальна громада перебуває на початковому етапі формування цілісного туристичного профілю, однак має достатні передумови для його подальшого розвитку. Подальші управлінські зусилля мають бути спрямовані на концентрацію ресурсів у найбільш перспективних локальних DESTINATIONAХ, формування інтегрованих туристичних продуктів та посилення інформаційно-маркетингового супроводу. Саме ці аспекти створюють підґрунтя для переходу громади від потенційної туристичної території до повноцінної локальної DESTINATIONAХ в структурі регіонального туристичного простору Волині.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕХАНІЗМІВ ФОРМУВАННЯ ПРОФІЛЮ DESTИНАЦІЇ КОПАЧІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

3.1 Концептуальні засади удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації

У сучасних умовах глобалізації та посилення конкуренції на міжнародному ринку туристичних послуг, ефективне формування туристичного профілю дестинації виступає ключовим чинником її сталого розвитку та привабливості. Туристична дестинація (згідно з підходами Котлера, Джаффе, та концепціями UNWTO) розглядається не просто як географічна територія, а як комплексний продукт, що включає сукупність атракцій, інфраструктури, послуг та емоційного досвіду, які спільно формують унікальну пропозицію для споживача [19; 20; 41].

Незважаючи на зростаючий інтерес до регіонального туризму, особливо в контексті розвитку сільських та малих громад, як-от Копачівська територіальна громада, науково-методичний інструментарій формування її профілю часто залишається фрагментарним. Класичні підходи, що ґрунтуються на простому переліку ресурсів (атракційний підхід), є недостатніми.

Спираючись на праці таких науковців, як Дж. А. Хендерсон, Д. Річі, Дж. Сванброу, та вітчизняних дослідників (наприклад, В. І. Цибух, О. О. Любіцева), профіль дестинації розглядається як динамічна багатокomпонентна система. Вона має інтегрувати не лише об'єктивні характеристики (ресурси, інфраструктура), але й суб'єктивні елементи – бренд, імідж та унікальну ціннісну пропозицію (Unique Selling Proposition) [39; 26; 35; 36].

Ключові концептуальні засади удосконалення повинні базуватися на:

- концепції життєвого циклу дестинації (Р. Батлер), що вимагає гнучкості механізмів відповідно до етапу розвитку [5].

- маркетингу території (Ф. Котлер, Д.), що передбачає сегментацію ринку, позиціонування та створення конкурентних переваг [19; 20].

- принципах сталого туризму (UNWTO), що вимагають балансу економічної, екологічної та соціальної складових [41].

У контексті окреслених концептуальних засад, спрямованих на удосконалення механізмів управління розвитком Копачівської територіальної громади, особливої уваги набуває категорія туристичного профілю DESTINATION. Сучасна економіко-географічна та маркетингова думка, представлена у працях Дж. А. Хендерсона, Д. Річі та Д. Сванброу, трактує туристичну DESTINATION не лише як географічну локацію, наділену певним набором атракцій, але як інтегрований, багатоаспектний туристичний продукт. Відповідно, її профіль являє собою не статичний опис ресурсів, а динамічну, стратегічно орієнтовану конструкцію, що відображає інтегровану картину ціннісної пропозиції території для чітко визначених цільових сегментів споживачів [39; 35; 40].

Профіль DESTINATION, будучи ключовим елементом територіального маркетингу (за Ф. Котлером та С. Анхольтом), охоплює три взаємопов'язані рівні. По-перше, це об'єктивний рівень, що фіксує фактичну наявність та стан туристичних ресурсів та інфраструктури. По-друге, це суб'єктивний рівень, що відображає сформований імідж та бренд DESTINATION в очах цільової аудиторії та конкурентів, де успіх визначається не лише якістю послуг, а й емоційним сприйняттям. По-третє, це стратегічний рівень, який передбачає чітке позиціонування DESTINATION, тобто визначення її унікальної ніші на ринку та ключової конкурентної переваги (Unique Selling Proposition – USP). Таким чином, ефективний туристичний профіль є інструментом, що дозволяє перейти від описового аналізу до стратегічного просування досвіду, а не просто фізичного місця [19; 20; 3].

Формування та розвиток туристичних DESTINATION в Україні на сучасному етапі значною мірою відбуваються під впливом процесів упровадження інноваційних підходів до створення, позиціонування та просування туристичного продукту, що ґрунтуються на кращих практиках країн – центрів

світового туристичного простору. Водночас ефективність удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації безпосередньо залежить від наявності базових ринкоформуючих факторів, цілісного нормативно-правового та інституційного забезпечення, науково-методичного супроводу, а також узгодженої державної й місцевої політики у сфері розвитку туризму.

У контексті формування профілю туристичної дестинації Копачівської територіальної громади особливої актуальності набуває завдання адаптації інноваційних підходів до розвитку туризму з урахуванням локальних ресурсних, соціально-економічних та просторових особливостей громади. В умовах обмеженого рівня туристичної інфраструктури та відсутності масового туристичного попиту доцільним є розвиток нетрадиційних та нішевих секторів туризму, зокрема сільського (зеленого), екологічного, культурно-краєзнавчого, подієвого та активного туризму.

Необхідність становлення таких напрямів актуалізує науково-прикладне завдання розробки концептуальної схеми удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації громади, ключовими елементами якої мають стати: науково-методичний підхід до визначення пріоритетних видів туристичної діяльності; ефективне використання специфічного туристично-рекреаційного потенціалу сільських територій; поетапне формування інфраструктурного, організаційно-економічного та інформаційно-маркетингового забезпечення розвитку туристичного продукту.

Стратегічною метою удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації Копачівської територіальної громади є диверсифікація локальної туристичної пропозиції, підвищення конкурентоспроможності туристичного продукту громади та інтеграція її до регіонального туристичного простору. Об'єктом таких трансформацій виступає туристична система громади в цілому, тоді як предметом – процеси формування, розвитку та просування інноваційних туристичних продуктів на основі місцевого потенціалу.

Основними мотиваційними чинниками та рушійними імпульсами розвитку інноваційних напрямів туризму в межах Копачівської ТГ є підвищення інвестиційної привабливості території, активізація внутрішніх туристичних потоків, стимулювання підприємницької ініціативи місцевого населення, залучення фінансових і матеріальних ресурсів, а також посилення науково-методичного супроводу та інноваційної модернізації туристичної діяльності.

Водночас реалізація зазначених завдань стримується низкою факторів, характерних для більшості сільських територіальних громад України. До них належать недостатній рівень туристичної впізнаваності та відсутність чіткого позиціонування громади на туристичному ринку; низький рівень туристичної інформаційної підтримки; фрагментарний стан туристичної інфраструктури; обмежена кількість якісних засобів розміщення; відсутність системних туристичних маршрутів і комплексних туристичних продуктів. Важливим стримуючим чинником залишається також дефіцит професійних кадрів та недостатня координація між органами місцевого самоврядування, бізнесом і громадськістю у сфері розвитку туризму.

Таким чином, удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації Копачівської територіальної громади має ґрунтуватися на системному підході, який передбачає інтеграцію інноваційних інструментів розвитку туризму, використання локальної автентичності та ресурсного потенціалу, формування конкурентоспроможного туристичного продукту й налагодження ефективної взаємодії всіх зацікавлених суб'єктів. Саме такий підхід дозволяє трансформувати громаду з території з обмеженим туристичним використанням у повноцінну локальну туристичну дестинацію (Дод. В).

Цільові завдання удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації полягають у створенні цілісної та конкурентоспроможної системи розвитку туризму на локальному рівні, зокрема в межах Копачівської територіальної громади. До ключових завдань належать розвиток та модернізація інституційно-інфраструктурного забезпечення туристичної діяльності, формування ефективної системи управління дестинацією, а також впровадження сучасних підходів до планування і просування туристичного продукту громади (Дод. В).

Важливим напрямом є підготовка та залучення професійних кадрів у сфері туризму, підвищення управлінської компетентності суб'єктів туристичної діяльності та використання кращих національних і міжнародних практик формування профілю туристичних дестинацій. Це створює передумови для розробки конкурентоспроможних локальних туристичних продуктів, зокрема у сферах сільського (зеленого), подієвого, рекреаційного та екологічного туризму, які є найбільш перспективними для Копачівської ТГ з огляду на її ресурсний потенціал. Проведене дослідження виконано на засадах наукового методологічного інструментарію та ґрунтується на всебічному аналізі актуальних праць провідних вітчизняних і зарубіжних науковців у сфері територіального маркетингу, економіки туризму та управління дестинаціями сучасних підходів до формування туристичного профілю, розроблена Горіною Г.О. [12].

Формування профілю туристичної дестинації передбачає також ідентифікацію наявного туристично-рекреаційного потенціалу громади та визначення пріоритетних напрямів його використання. При цьому доцільно застосовувати науково-методичний підхід, що базується на врахуванні просторової неоднорідності розвитку території, диференціації природних, соціально-економічних та інфраструктурних ресурсів між населеними пунктами громади, а також асиметрії туристичної привабливості окремих локальних дестинацій.

У межах Копачівської територіальної громади така диференціація проявляється у нерівномірному розміщенні туристично привабливих об'єктів, різному рівні розвитку транспортної та сервісної інфраструктури, а також у відмінностях функціональної спеціалізації сільських населених пунктів. Це зумовлює необхідність проведення комплексної оцінки ресурсної спроможності кожної локальної дестинації з метою формування збалансованого та взаємодоповнювального профілю громади в цілому.

З урахуванням наявних ресурсів та результатів попереднього аналізу, у структурі туристичного профілю Копачівської ТГ доцільно виокремлювати інноваційні напрями розвитку туризму, зокрема сільський (зелений) туризм, подієвий туризм та рекреаційно-відпочинковий туризм. Саме ці напрями найбільшою мірою відповідають природно-ресурсному, соціокультурному та інфраструктурному потенціалу громади і можуть стати основою для формування цілісної туристичної дестинації локального рівня.

Методичний підхід до удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації доцільно розглядати як послідовність аналітичних та управлінських рішень, спрямованих на діагностику туристичного потенціалу, визначення пріоритетних напрямів розвитку, формування конкурентних туристичних продуктів та забезпечення їх ефективного просування на туристичному ринку. Реалізація такого підходу створює підґрунтя для сталого розвитку туризму в межах Копачівської територіальної громади та підвищення її туристичної привабливості (рис. 3.2).

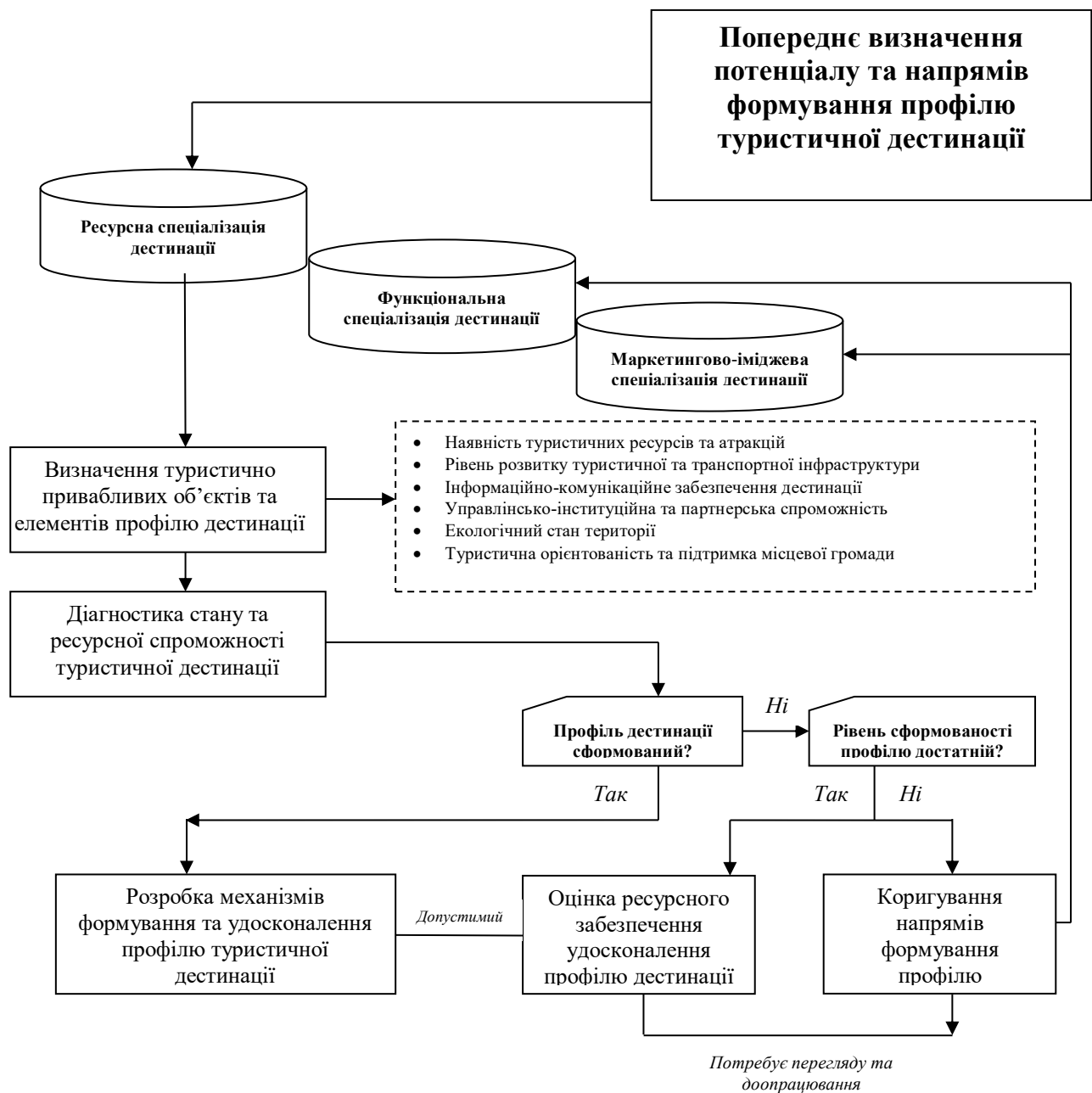

Рис. 3.2 Концептуальна схема удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації [12]

Вихідним етапом удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації є визначення пріоритетних напрямів її розвитку на основі комплексної оцінки потенційного простору туристичної діяльності. У межах Копачівської територіальної громади такий підхід передбачає здійснення первинної узагальненої характеристики території шляхом експертної оцінки її просторової організації, рівня господарського освоєння, структури землекористування, наявності та цінності природних і сільськогосподарських

ресурсів, а також ступеня розвитку спортивної, культурної та рекреаційної інфраструктури. Результати попередньої оцінки дозволяють визначити найбільш перспективні напрями формування туристичного профілю громади та окреслити базові види туристичної спеціалізації.

Наступним етапом є поглиблений аналіз туристично-рекреаційного потенціалу території, який передбачає ідентифікацію туристично привабливих об'єктів та оцінку умов їх використання. У контексті Копачівської ТГ це охоплює аналіз природних ландшафтів, водних об'єктів, сільських поселень з автентичним середовищем, об'єктів культурної спадщини, а також рекреаційних і відпочинкових локацій. Визначення наявності таких об'єктів є ключовою передумовою формування локальних туристичних продуктів і водночас визначальним чинником прийняття управлінських рішень щодо розвитку туризму в межах громади.

Важливою складовою формування профілю туристичної дестинації є оцінка рівня розвитку туристичної, транспортної та комунальної інфраструктури. Для Копачівської громади наявність базової транспортної доступності, мережі автозаправних станцій, медичних, адміністративних та сервісних об'єктів створює передумови для розвитку рекреаційного, сільського та подієвого туризму. Водночас інфраструктурна складова потребує диференційованого підходу, оскільки надмірна індустріалізація може суперечити концептуальним засадам розвитку сільського (зеленого) туризму, який ґрунтується на збереженні природності та автентичності території.

Не менш важливими елементами механізму формування профілю туристичної дестинації є інформаційна підтримка, управлінське та кадрове забезпечення, а також налагодження партнерської взаємодії між органами місцевого самоврядування, бізнесом і громадянськістю. У Копачівській ТГ обмежений рівень туристичної інформаційної представленості та нестача спеціалізованих кадрів у сфері туризму виступають стримуючими чинниками, що знижують ефективність використання наявного туристичного потенціалу та потребують системних управлінських рішень.

Особливе значення у формуванні профілю туристичної дестинації має екологічний стан території та збереженість природного середовища. Для Копачівської громади екологічна складова є базисом розвитку сільського, рекреаційного та екологічного туризму, оскільки ці види туристичної діяльності безпосередньо пов'язані з принципами мінімізації антропогенного навантаження, охорони природних ресурсів та формування екологічної культури населення і відвідувачів.

Вагомим чинником розвитку туристичної дестинації виступає також соціокультурна готовність та толерантність місцевої громади. Рівень громадської активності, культура гостинності, зацікавленість у збереженні локальної ідентичності та підтримка туристичних ініціатив є важливими передумовами формування позитивного туристичного іміджу Копачівської ТГ. Саме взаємодія ресурсної спроможності території та соціальної підтримки розвитку туризму забезпечує трансформацію громади з просторово-адміністративної одиниці у повноцінну туристичну дестинацію.

Таким чином, удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації Копачівської територіальної громади має ґрунтуватися на поетапній діагностиці ресурсного потенціалу, інфраструктурного забезпечення, управлінських і соціокультурних чинників, що в сукупності дозволяє визначити пріоритетні напрями розвитку туризму та забезпечити сталий розвиток громади в довгостроковій перспективі.

Комплексна діагностика стану та ресурсної спроможності туристично привабливих об'єктів є ключовим елементом удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації, особливо для територіальних громад з обмеженим туристичним потенціалом, до яких належить Копачівська територіальна громада. Проведення такої діагностики дозволяє не лише оцінити якість наявних ресурсів, а й виявити об'єктивні межі туристичного розвитку громади.

Для Копачівської ТГ характерною є відсутність потужних туристичних «ядер» загальнодержавного або міжнародного рівня, низька концентрація

туристично привабливих об'єктів, обмежений рівень туристичної та супутньої інфраструктури, а також слабка впізнаваність території на туристичному ринку. За таких умов формування багатoproфільної туристичної дестинації є економічно недоцільним і стратегічно помилковим.

У разі достатнього або наближеного до достатнього рівня окремих ресурсних компонентів (природних, ландшафтних, сільських, локально-культурних) доцільним є формування вузькоспеціалізованого профілю туристичної дестинації, орієнтованого на обмежені за масштабом, але реалістичні та стабільні туристичні потоки. Такий підхід відповідає реальним можливостям Копачівської ТГ та дозволяє уникнути неефективного розпорошення фінансових і управлінських ресурсів.

У випадку задовільного, але нестійкого стану ресурсного забезпечення, механізм формування профілю туристичної дестинації має передбачати поетапну модернізацію наявних об'єктів із мінімальними капіталовкладеннями, орієнтованими переважно на організаційні, інформаційні та маркетингові інструменти. Для Копачівської ТГ пріоритетним є не створення нових масштабних туристичних об'єктів, а адаптація існуючих ресурсів до потреб внутрішнього та регіонального туриста.

За умов незадовільного стану більшості показників ресурсної спроможності або економічної недоцільності їх модернізації доцільним є перегляд вектора туристичного розвитку громади та відмова від формування повноцінної туристичної дестинації на користь допоміжної або комплементарної туристичної функції в межах регіонального туристичного простору.

Механізм формування профілю туристичної дестинації Копачівської ТГ доцільно розглядати як інструмент обмеженого, але керованого використання туристичного потенціалу, спрямованого на створення простих, нішевих туристичних продуктів із чіткою територіальною та тематичною прив'язкою.

Перший етап механізму передбачає формування мінімально необхідної системи управління туристичним розвитком громади, інтегрованої в загальну систему місцевого самоврядування. За відсутності спеціалізованих туристичних

інституцій основний акцент має робитися на координацію дій наявних структур та використання міжмуніципального співробітництва.

Другий етап орієнтований на розвиток локального партнерства між органами місцевого самоврядування, власниками садіб, агровиробниками, закладами культури та активними мешканцями громади. Саме партнерські форми співпраці є найбільш реалістичними в умовах обмежених фінансових ресурсів Копачівської ТГ.

Третій етап передбачає точкове вдосконалення транспортної та туристичної інфраструктури, зосереджене на забезпеченні базової доступності та безпеки, без реалізації капіталомістких інфраструктурних проєктів.

На четвертому етапі формується туристичний продукт, орієнтований переважно на короткотривале перебування, внутрішній і регіональний попит, з акцентом на сільський, рекреаційний та пізнавальний туризм, що відповідає ресурсним можливостям громади.

П'ятий етап спрямований на мінімально затратне, але цільове просування туристичного профілю громади через цифрові канали, регіональні туристичні платформи та включення Копачівської ТГ у вже сформовані туристичні маршрути Волинської області.

Особливе значення для формування профілю туристичної дестинації Копачівської ТГ має розвиток місцевої громади, рівень її готовності до прийому відвідувачів та усвідомлення власної ролі у туристичному розвитку. За умов обмежених матеріальних ресурсів саме соціальний капітал громади стає визначальним чинником формування життєздатного туристичного профілю.

На нашу думку, формування профілю туристичної дестинації Копачівської територіальної громади має ґрунтуватися не на декларативному прагненні до багатофункціонального туристичного розвитку, а на реалістичній оцінці ресурсних обмежень громади. Спроби позиціонувати Копачівську ТГ як універсальну туристичну дестинацію є методологічно хибними, оскільки наявний природний, інфраструктурний та соціально-економічний потенціал не забезпечує достатньої конкурентоспроможності на міжрегіональному

туристичному ринку. За таких умов доцільним є формування вузькоспеціалізованого, нішевого профілю дестинації, орієнтованого насамперед на внутрішнього та регіонального споживача туристичних послуг.

Вважаємо, що ключовою перевагою Копачівської ТГ у контексті формування туристичного профілю є можливість інтеграції у ширший туристичний простір Волинської області як допоміжної дестинації, що доповнює вже сформовані туристичні маршрути. Такий підхід дозволяє мінімізувати фінансові ризики, уникнути надмірних інвестицій у інфраструктуру та зосередити управлінські зусилля на розвитку локальних туристичних продуктів з низьким порогом входу. Саме стратегія поступового, адаптивного та ресурсозберігаючого розвитку, на нашу думку, є найбільш обґрунтованою моделлю удосконалення механізмів формування профілю туристичної дестинації Копачівської територіальної громади.

У результаті проведеного дослідження обґрунтовано, що формування профілю туристичної дестинації Копачівської територіальної громади потребує застосування адаптованих механізмів розвитку, з огляду на обмеженість її ресурсного та інфраструктурного потенціалу. Встановлено, що ефективний розвиток туризму в межах громади можливий за умови переходу від фрагментарного використання окремих туристичних об'єктів до концептуально узгодженого підходу профілювання дестинації. Запропоновані концептуальні засади орієнтовані на раціональне використання наявного потенціалу, посилення управлінської та маркетингової складової й формування реалістичного, конкурентоспроможного туристичного образу громади в регіональному просторі.

3.2 Проєкт створення інтегрованого профілю дестинації Копачівської громади

У сучасних наукових дослідженнях з туризмознавства профіль туристичної дестинації розглядається як комплексна характеристика території, що відображає поєднання її ресурсного потенціалу, інфраструктурного забезпечення, управлінсько-маркетингових механізмів та сформованого туристичного образу в сприйнятті споживачів. Як зазначають вітчизняні та зарубіжні науковці, саме інтегрований підхід до формування профілю дестинації є ключовою передумовою її конкурентоспроможності, особливо для малих територіальних громад із обмеженими туристичними ресурсами.

Результати попереднього аналізу туристично-рекреаційного потенціалу Копачівської територіальної громади засвідчили фрагментарність розвитку туристичної сфери, відсутність чіткого позиціонування та недостатній рівень інтеграції наявних природних, соціокультурних і інфраструктурних компонентів у цілісний туристичний продукт. За таких умов актуалізується потреба не стільки в нарощуванні ресурсної бази, скільки в її систематизації, концептуалізації та цільовому управлінні, що повністю відповідає сучасним науковим підходам до розвитку локальних туристичних дестинацій.

З огляду на це, у даному підпункті обґрунтовується проєкт створення інтегрованого профілю дестинації Копачівської територіальної громади, спрямований на формування узгодженого туристичного образу громади на основі наявного потенціалу, визначення її функціональної туристичної спеціалізації та окреслення механізмів практичної реалізації профілю в умовах обмежених ресурсів. Запропонований проєкт базується на положеннях теорії туристичних дестинацій, концепції сталого розвитку та принципах адаптивного управління, що дозволяє розглядати його як приклад прикладного інструменту удосконалення системи місцевого туристичного розвитку (табл.. 3.2)

Таблиця 3.2

Інтегрований профіль туристичної дестинації Копачівської територіальної громади

Структурний блок профілю	Зміст
Загальна характеристика громади	Копачівська сільська територіальна громада утворена 16 листопада 2017 року. До складу громади входять 14 населених пунктів: с. Копачівка, Башова, Тростянка, Олександрівка, Підліски, Уляники, Кременець, Залісці, Ужова, Любче, Березолуки, Кроватка, Підгірне, Яблунівка. Територія громади поділена на старостинські округи, що забезпечують управлінську та адміністративну координацію розвитку населених пунктів. Копачівська ТГ межує з Луцькою та Рожищенською міськими, Торчинською селищною та Доросинівською сільською територіальними громадами. Площа громади становить 179,24 км² (17 923,68 га), з яких значну частку займають сільськогосподарські угіддя, зокрема орні землі. Чисельність населення станом на 01.01.2025 р. складає 5 734 особи, що зумовлює переважно сільський характер громади та впливає на специфіку її соціально-економічного і туристичного розвитку. Загальна кількість працездатного населення - 3185 чол. З них: жінок - 1568, чоловіків - 1617. Станом на 01.08.2025 року
Географічне положення та доступність	Копачівська сільська територіальна громада розташована в центральній частині Волинської області та має вигідне географічне положення щодо основних міських центрів регіону. Громада межує з Луцькою та Рожищенською міськими, а також Торчинською селищною і Доросинівською сільською територіальними громадами, що формує передумови для інтеграції у міжмуніципальні соціально-економічні та туристичні зв'язки. Транспортна доступність громади є відносно сприятливою. Через її територію проходять автомобільні шляхи місцевого та регіонального значення, налагоджене регулярне автобусне сполучення з містами Луцьк, Рожище, Ківерці та Ковель. Відстань від адміністративного центру громади до м. Луцьк становить близько 15 км, до м. Рожище — 7 км, до м. Ківерці — 20 км, до м. Ковель — 55 км. Важливою перевагою є близькість до залізничної інфраструктури (приблизно 7 хвилин транспортної доступності), що створює потенційні можливості для залучення туристичних потоків.

Продовження таблиці 3.2

Природно-ресурсний потенціал	1. Земельні та ландшафтні ресурси Рельєф: Територія розташована в межах Волинської височини, характеризується рівнинним рельєфом, без виражених природних домінант чи ландшафтно-видових туристичних локацій. Сільськогосподарські угіддя: Домінують орні землі (понад 11 565 га з 17 923 га загальної площі), представлені чорноземами та дерново-підзолистими ґрунтами. Це створює потенціал для розвитку агротуризму, фермерських маршрутів та освітніх форм сільського туризму, але не є самостійною рекреаційною привабливістю. 2. Лісові та водні ресурси Лісові масиви: Представлені невеликими лісосмугами (поблизу Копачівки, Залісців, Березолук, Уляників), які виконують переважно господарську та захисну функцію. Вони можуть використовуватися лише для локальних форм короткотривалого відпочинку та прогулянкових екологічних стежок. Водні об'єкти: Великі природні водойми з туристичною привабливістю відсутні. Ресурси представлені малими річками, меліоративними каналами та штучними ставками (Копачівка, Тростянка, Любче), які придатні для аматорської рекреації та локального рибальства, але мають обмежений і сезонний потенціал. 3. Екологічний стан та обмеження Природно-заповідний фонд: На території відсутні об'єкти загальнодержавного або регіонального значення (заказники, пам'ятки природи), що суттєво знижує можливості розвитку класичного екологічного туризму. Екологічний стан: Загалом оцінюється як задовільний (через відсутність великих промислових підприємств), що створює передумови для позиціонування громади як спокійної сільської території.
Соціально-культурна автентичність	Культурно-історичний потенціал Копачівської територіальної громади є ключовим ресурсом, що компенсує обмежені природні домінанти. Ідентичність громади формується на основі Волинської автентики та нематеріальної спадщини, включаючи календарно-обрядовий цикл, народні ремесла та місцеву кухню, що створює автентичний емоційний досвід для туристів. Важливу роль у збереженні та популяризації цих традицій відіграють місцеві музеї, зокрема Музей історії в селі Залісці та Музей історії села та побуту в Копачівці, які не лише збирають експонати, а й слугують базою для навчально-освітнього туризму та історико-краєзнавчих маршрутів. У селах часто проходять виставки народного побуту та ремесел, а також діє український традиційний хор, який співає та

	популяризує автентичні українські пісні. Культурний потенціал громади інтегрується з іншими ресурсами, такими як сільська архітектура, місцеві храми, лісові масиви та ставки, де культурна автентика виступає ядром профілю. Завдяки активній участі місцевих жителів та розвитку музейних проєктів Копачівська громада позиціонується як центр автентичного сільського та екологічного туризму, що сприяє диверсифікації пропозиції та підвищенню її конкурентоспроможності на внутрішньому туристичному ринку.
Туристична інфраструктура	Інфраструктура Копачівської територіальної громади забезпечує комфортні умови для життєдіяльності населення та розвитку туризму. Територія повністю покрита мережею основних мобільних операторів («Київстар», «Vodafone Україна», «Lifecell») та локальних провайдерів Інтернету, що забезпечує стабільний зв'язок, доступ до цифрових сервісів, онлайн-освіти та навігації для туристів. Логістичні послуги представлені відділеннями «Нової пошти» та «Укрпошти», що сприяють мобільності населення, підтримці малого бізнесу та розвитку електронної комерції. Фінансова інфраструктура включає банкомат та термінал «Ощадбанку», що забезпечує базові фінансові операції для мешканців і гостей громади. Транспортна мобільність підтримується мережею автозаправних станцій операторів «Аветра» та «Укрпетроль», які реалізують бензин, дизельне паливо та супутні товари, а також надають мінімальні сервісні послуги для водіїв. Це створює умови для безперебійного транспортування, комерційних перевезень та екстрених служб. Для розвитку туристичного відпочинку на території громади функціонують поодинокі садиби та комплекси зеленого туризму, зокрема «Зелений гай» у селі Копачівка та окремі приватні садиби в Башові і Підлісках, що пропонують оренду житла для короткотермінового відпочинку, організацію дозвілля та ознайомлення з місцевою культурою.
Основні туристичні локації	Природно-ресурсний потенціал громади представлений річкою Стир (поблизу сіл Олександрівка та Підліски) та п'ятьма штучними водоймами, зокрема ставками у Копачівці та Кроватці. Рівнинний рельєф із помірно пологими схилами та лісові масиви створюють можливості для пішохідних маршрутів і зеленого туризму. Культурно-історична складова включає Музей історії села та побуту в Копачівці, Музей історії в Залісцях, Поштову станцію Брест-Литовського тракту у Копачівці та Храм святої мучениці Параскеви П'ятниці (1787 р.) у Підгірному.

	Серед нішевих туристичних об'єктів – Лавандове поле у Уляниках, яке приваблює туристів у сезон цвітіння. Туристичний сервіс громади представлений базовими закладами розміщення, серед яких готельно-ресторанний комплекс «Зелений гай».
Переважаючі та перспективні види туризму	Переважаючим видом туризму в Копачівській громаді є сільський (зелений) туризм, базований на фермерських господарствах та аграрному потенціалі сіл Копачівка, Кроватка, Уляники та Березолуки. Важливу роль відіграє культурно-пізнавальний туризм завдяки музеям і архітектурним пам'яткам (Музей історії села та побуту в Копачівці, Музей в Залісцях, Поштова станція в Копачівці, Храм у Підгірному). Серед нішевих об'єктів – Лавандове поле у Уляниках, а водні ресурси (ставки та річка Стир) забезпечують риболовлю й відпочинок на воді. Перспективним є розвиток інтерактивного агротуризму, екотуризму, піших і велосипедних маршрутів, історико-культурних екскурсій, подієвого туризму та активного відпочинку на природі.
Управлінсько-маркетингова складова	Копачівська громада демонструє фінансову стабільність та ефективне управління. У 2024 році до загального фонду бюджету надійшло 64,51 млн грн (102,56% до плану), перевиконання склало 1,61 млн грн; доходи спеціального фонду – 2,47 млн грн (115,66% виконання). Структура власних доходів: 54,81% – податок на доходи фізичних осіб, 16,43% – єдиний податок, 7,95% – акцизний податок, 16,34% – податок на майно фізичних осіб. Динаміка надходжень загального фонду 2022–2024 рр.: 2022 – 18,37 млн грн (+14,17%), 2023 – 22,19 млн грн (+20,75%), 2024 – 30,84 млн грн (+39,02%). Фінансова спроможність дозволяє розвивати туристичну інфраструктуру, підтримувати культурні та природні об'єкти, а також просувати громаду як туристичну дестинацію.
Проекти та ініціативи розвитку	Копачівська громада реалізує проекти та ініціативи у сфері адміністративних послуг, освіти, культури, екології та економічного розвитку. Серед ключових: створення та оснащення ЦНАП (2018–2020), підтримка населення під час COVID-19 (2021), міжнародна благодійна допомога опорним школам (2022–2023), Молодіжний центр «Diduhim» (2019), кінозал «Простір-М» (2023–2024), вело-парковка «Велосипедом до школи» (2020), екологічний проект «Зелений берег» у с. Уляники. Інвестиційні ініціативи: Індустріальний парк (50 га) для виробництва, логістики та зеленої енергетики – понад 500 нових робочих місць; релокація бізнесу у приміщенні колишньої школи в Яблунівці під коворкінг, офіси та

	креативні простори. Проекти сприяють розвитку туристичної та економічної інфраструктури, підвищенню соціальної активності та іміджу громади.
Сильні сторони дестинації	Копачівська громада вирізняється вигідним розташуванням біля Луцька та Рожища, що робить її доступною для туристів вихідного дня. Природні ресурси, як рівнинний рельєф, ставки в Копачівці та Кроватці, річка Стир і лісові масиви, створюють можливості для піших маршрутів, велосипедних прогулянок та водного відпочинку. Туристичну привабливість підсилюють музеї та історичні пам'ятки: Музей історії села та побуту в Копачівці, музей у Залісцях, Поштова станція в Копачівці та Храм святої Параскеви у Підгірному. Унікальним об'єктом є Лавандове поле в Уляниках, що приваблює фототуристів та гостей фестивалів. Аграрний потенціал громади відкриває шлях до розвитку сільського туризму, а фермерські господарства, як ФГ «СТЛ», дозволяють організовувати дегустації та майстер-класи. Інфраструктура громади підтримує комфортний відпочинок: ЦНАП, школи, дитсадки, бібліотеки, будинки культури, медичні заклади, транспортна та комунікаційна мережа, готельно-ресторанний комплекс «Зелений гай». Копачівська ТГ активно впроваджує соціальні та інвестиційні ініціативи – Молодіжний центр «Diduhim», кінозал «Простір-М», вело-парковки, екологічний проєкт «Зелений берег», створення Індустріального парку та релокацію бізнесу в Яблунівці. Це підвищує економічну спроможність громади, створює нові робочі місця та зміцнює імідж Копачівської ТГ як привабливої туристичної дестинації.
Обмеження та проблеми розвитку	Розвиток туристичної дестинації Копачівської громади обмежений невеликим природно-рекреаційним потенціалом, відсутністю об'єктів природно-заповідного фонду та локальним культурно-історичним надбанням. Недостатньо розвинена туристична інфраструктура, обмежена кількість готельно-ресторанних закладів і сервісів знижує конкурентоспроможність. Додаткові проблеми – обмежені фінансові та кадрові ресурси, низька інтеграція у регіональні маршрути та недостатня обізнаність мешканців про потенціал туризму.
Стратегічне туристичне бачення	Стратегічне туристичне бачення Копачівської територіальної громади полягає у формуванні інтегрованої, привабливої та впізнаваної туристичної дестинації, яка поєднує природні, культурно-історичні та аграрні ресурси з сучасною інфраструктурою та якісним сервісом. Громада прагне позиціонувати себе як місце для відпочинку вихідного дня, сімейного та нішевого

	туризму, де акцент робиться на зелений туризм, культурні маршрути, фермерські продукти та локальні події, включаючи фестивалі та фототури, наприклад, на Лавандове поле в Уляниках. Реалізація цього стратегічного бачення передбачає розвиток туристичної та соціальної інфраструктури, активне просування громади через маркетингові кампанії, створення інвестиційно привабливих проєктів, таких як Індустріальний парк і релокація бізнесу, а також підтримку громадських ініціатив у сфері культури, освіти та екології. Головною метою є формування позитивного іміджу громади як комфортної, безпечної та цікавої туристичної дестинації, що сприятиме залученню відвідувачів, розвитку місцевої економіки та підвищенню якості життя мешканців.
--	---

Розробка інтегрованого профілю дестинації Копачівської громади дозволяє комплексно оцінити наявні ресурси, потенціал та обмеження території з метою формування цілісного та привабливого туристичного образу. В ході аналізу були визначені сильні сторони громади, серед яких вигідне економіко-географічне розташування поблизу Луцька та Рожища, транспортна доступність, наявність природно-рекреаційних ресурсів у вигляді ставок, річки Стир та лісових масивів, культурно-історичні об'єкти, такі як Поштова станція Брест-Литовського тракту, Храм святої Параскеви П'ятниці, музеї в Копачівці та Залісцях, а також нішеві туристичні атракції, зокрема Лавандове поле у селі Уляники. Аграрний потенціал та діяльність фермерських господарств створюють умови для розвитку агротуризму, дегустацій, майстер-класів та інтерактивних маршрутів [17].

Разом із сильними сторонами були визначені ключові обмеження та проблеми, характерні для багатьох ОТГ: обмежені природні ресурси, відсутність об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, локальний характер культурно-історичної спадщини, недостатній розвиток туристичної та готельно-ресторанної інфраструктури, обмежені фінансові та кадрові ресурси, а також низька інтеграція громади у міжрегіональні туристичні маршрути.

Врахування цих факторів є необхідним для ефективного планування розвитку туристичної дестинації та підвищення її конкурентоспроможності.

Стратегічне туристичне бачення громади орієнтоване на формування інтегрованої дестинації, яка поєднує природні, культурно-історичні та аграрні ресурси з сучасною інфраструктурою та якісним сервісом. Пріоритетними напрямками розвитку є зелений та сільський туризм, сімейний і нішевий туризм, культурні маршрути, подієвий туризм та просування локальних продуктів. Реалізація цього бачення передбачає розвиток туристичної інфраструктури, підтримку громадських ініціатив, створення інвестиційно привабливих проєктів (Індустріальний парк, релокація бізнесу), а також активне маркетингове просування громади на регіональному та національному рівні.

Інтегрований профіль дестинації стає ефективним інструментом для планування туристичних маршрутів, визначення пріоритетів розвитку інфраструктури та сервісів, залучення інвестицій та створення нових робочих місць. Він дозволяє системно підходити до розвитку громади як туристичної дестинації, забезпечуючи підвищення іміджу Копачівської ТГ, залучення відвідувачів і сталий соціально-економічний розвиток території. Створення такого профілю забезпечує основу для подальшого формування інноваційних секторів туристичного ринку та ефективного управління туристичним потенціалом громади.

3.3 Організаційно-економічні та інформаційно-комунікаційні інструменти підвищення ефективності формування профілю дестинації

Формування ефективного профілю туристичної дестинації на рівні територіальної громади неможливе без удосконалення організаційної структури управління та налагодження стійкої взаємодії між ключовими суб'єктами туристичної діяльності. В умовах обмеженого ресурсного потенціалу Копачівської територіальної громади особливої актуальності набуває застосування кластерного підходу як інструменту концентрації наявних

ресурсів, координації дій учасників та підвищення синергетичного ефекту від їх співпраці.

В основу концепції кластерного розвитку покладено положення теорії конкурентних кластерів М. Портера, відповідно до яких кластер розглядається як територіально локалізована сукупність взаємопов'язаних підприємств, органів влади, установ і організацій, що одночасно конкурують і співпрацюють, формуючи додану вартість продукту. У контексті територіального маркетингу туристичний кластер виконує не лише економічну, а й іміджеву та комунікаційну функції, виступаючи організаційною основою формування цілісного профілю дестинації [33].

Для Копачівської ТГ кластерна модель доцільна з огляду на фрагментарність туристичних ресурсів, відсутність потужного об'єкта та необхідність інтеграції різнорідних суб'єктів у єдиний туристичний продукт. Потенційний туристичний кластер громади може об'єднувати фермерські господарства та агровиробників (як базу агро- та сільського туризму), об'єкти культурної спадщини локального значення, релігійні споруди, заклади гостинності, а також органи місцевого самоврядування як координатора процесу.

Ключову роль у функціонуванні туристичного кластера відіграють органи місцевого самоврядування, які забезпечують стратегічне бачення розвитку, нормативно-правову підтримку, ініціюють партнерські проєкти та виконують функцію модератора взаємодії між бізнесом, громадськими організаціями й населенням. В умовах Копачівської громади ОМС доцільно розглядати як центр управління профілем дестинації, відповідальний за формування спільної туристичної ідентичності та позиціонування території.

Важливим організаційно-економічним інструментом реалізації кластерного підходу виступає державно-приватне партнерство. На рівні територіальної громади ДПП може реалізовуватися у формі спільного фінансування туристичної промоції, створення та підтримки локальних маршрутів, організації подієвих заходів, розвитку туристичної навігації та інформаційної інфраструктури. Така модель дозволяє компенсувати обмежені

бюджетні ресурси громади за рахунок залучення підприємницької ініціативи та приватного капіталу.

З економічної точки зору кластерний підхід забезпечує зниження транзакційних витрат, підвищення якості туристичного продукту та формування комплексних пропозицій, що є особливо важливим для сільських дестинацій з низьким рівнем впізнаваності. В інформаційно-комунікаційному вимірі кластер сприяє створенню єдиного інформаційного поля громади, узгодженості маркетингових повідомлень та формуванню зрозумілого для споживача туристичного образу території.

У межах магістерської роботи доцільно представити схему функціональної взаємодії туристичного кластера Копачівської ТГ у вигляді логічного ланцюга:

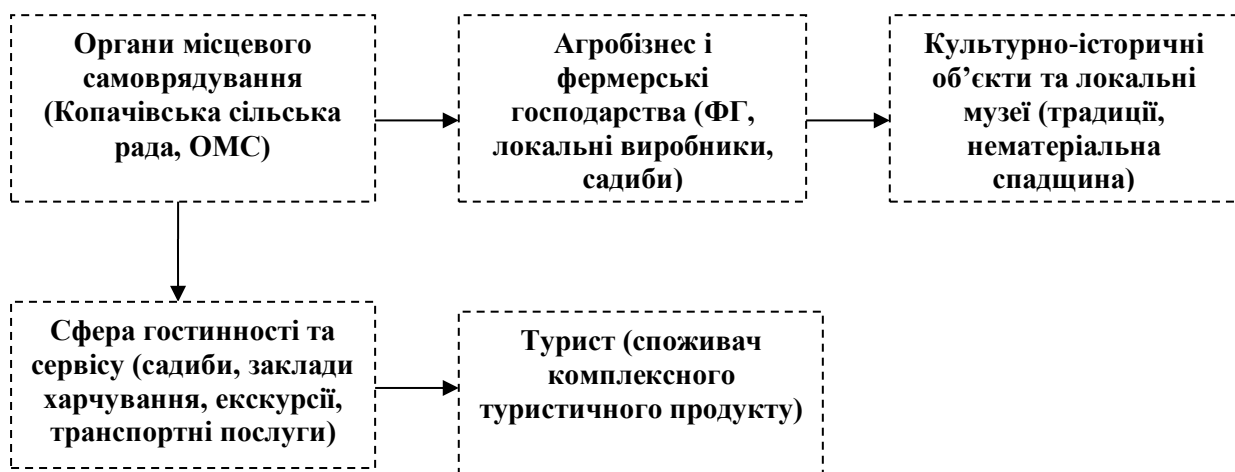

Рис. 3.3 Схема функціонування взаємодії туристичного кластера Копачівської ТГ [29]

Органи місцевого самоврядування формують стратегічні пріоритети розвитку дестинації, координують партнерські зв'язки та забезпечують нормативно-інституційні умови. Агробізнес і фермерські господарства виступають базовими суб'єктами створення туристичного досвіду (локальні продукти, знайомство з сільським укладом). Культурно-історичні об'єкти забезпечують змістове наповнення маршруту, а сфера гостинності трансформує потенціал території у завершений туристичний продукт.

Логічним продовженням кластерної моделі розвитку туристичної дестинації Копачівської територіальної громади є впровадження партисипативного підходу до формування та підтримки її туристичного профілю. Якщо у попередньому підпункті було обґрунтовано доцільність функціональної взаємодії ключових суб'єктів туристичного кластера, то наступним кроком є визначення механізмів активного залучення місцевих стейкхолдерів до процесів планування, реалізації та промоції туристичної діяльності.

У контексті Копачівської ТГ партисипативний механізм має особливе значення, оскільки громада володіє обмеженим туристично-ресурсним потенціалом і не має яскраво виражених «якорних» туристичних атракцій. За таких умов людський ресурс, локальні ініціативи, автентичні практики повсякденного життя та соціальна активність населення стають ключовими чинниками формування впізнаваного профілю дестинації.

Основними організаційними інструментами залучення місцевих стейкхолдерів до формування та підтримки туристичного профілю громади можуть виступати:

- розвиток волонтерських ініціатив у сфері туризму (участь у подієвих заходах, благоустрої туристично привабливих локацій, супровід екскурсійних груп);
- проведення навчальних програм, тренінгів та інформаційних сесій для представників громади, фермерських господарств, власників садиб та малого бізнесу щодо основ туристичного сервісу, гостинності та локального брендингу;
- залучення мешканців до створення локального туристичного контенту (фото-, відеоматеріали, легенди, історії, описи маршрутів), який формує нематеріальну складову туристичного продукту;
- підтримка ініціатив з розвитку мікропідприємництва та сімейних форм господарювання, орієнтованих на туристичні потреби.

Для забезпечення узгодженості дій та уникнення дублювання функцій доцільним є чіткий розподіл ролей і відповідальності між основними суб'єктами

реалізації профілю туристичної дестинації. З цією метою у магістерській роботі пропонується використання матриці ролей та відповідальності, яка дозволяє структурувати участь органів місцевого самоврядування, бізнесу та громади у процесі формування туристичного профілю Копачівської ТГ. Матрицю ролей та відповідальності суб'єктів формування профілю туристичної дестинації розроблено автором на основі узагальнення положень наукових праць вітчизняних та зарубіжних дослідників у сфері управління туристичними дестинаціями [29]

Рис. 3.4 Матриця ролей та відповідальності суб'єктів формування профілю туристичної дестинації Копачівської ТГ [29]

Запровадження такого організаційного механізму дозволяє перетворити громаду з пасивного спостерігача на активного учасника туристичного розвитку, що є особливо важливим для сільських територій з обмеженими ресурсами. У підсумку партисипативність виступає не лише інструментом підвищення

ефективності формування профілю дестинації, а й чинником соціальної згуртованості та довгострокової стійкості туристичного розвитку Копачівської територіальної громади.

Фінансове забезпечення процесу профілювання туристичної дестинації Копачівської територіальної громади ґрунтується на поєднанні бюджетних та позабюджетних джерел фінансування, що відповідає сучасним підходам до сталого розвитку територій, описаним у працях Г. Ашворта, А. Пайка та С. Анхольта. Аналіз виконання бюджету громади за 2024 рік свідчить про наявність позитивної динаміки доходів та фінансової спроможності громади до реалізації іміджевих і промоційних заходів. Так, до загального фонду сільського бюджету надійшло 64 508 645 грн при планових показниках 62 896 722 грн, що становить 102,56% виконання та забезпечило перевиконання бюджету на 1 611 923 грн (рис 3.5). Доходи спеціального фонду склали 2 473 637 грн із рівнем виконання 115,66%, що свідчить про потенціал використання цільових коштів для підтримки проєктів розвитку, у тому числі туристичного спрямування (рис. 3.5) [17].

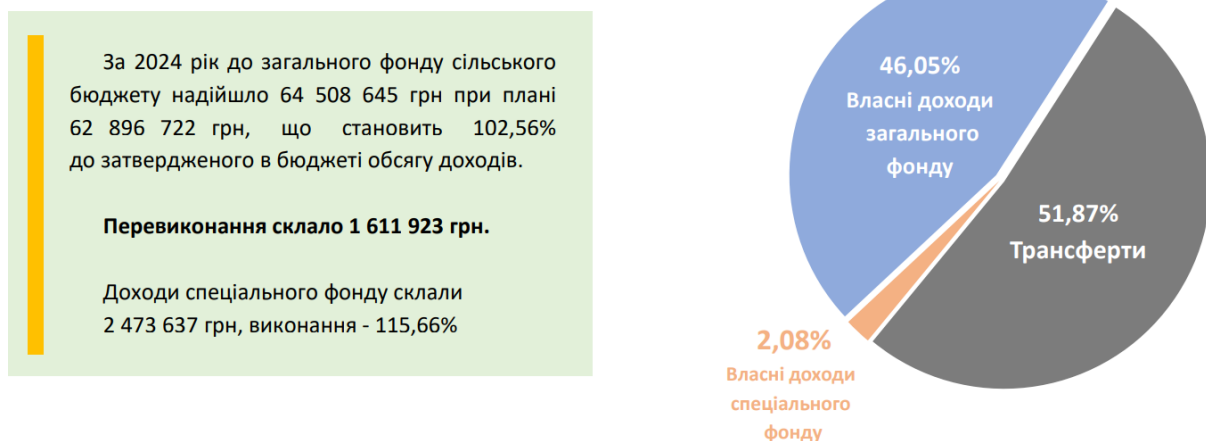

Рис. 3.5 Доходи сільського бюджету 2024 р [17].

Структура доходів бюджету демонструє домінування трансфертів (51,87%), однак частка власних доходів загального фонду є досить вагомою (46,05%), що створює підґрунтя для фінансування локальних ініціатив без

надмірної залежності від зовнішніх джерел. Основу власних доходів формує податок на доходи фізичних осіб (54,81%), а також податок на майно (16,34%) та єдиний податок (16,43%), що опосередковано пов'язано з рівнем економічної активності населення та малого підприємництва, зокрема у сфері послуг [17].

СТРУКТУРА ВЛАСНИХ ДОХОДІВ ЗАГАЛЬНОГО ФОНДУ БЮДЖЕТУ 2024

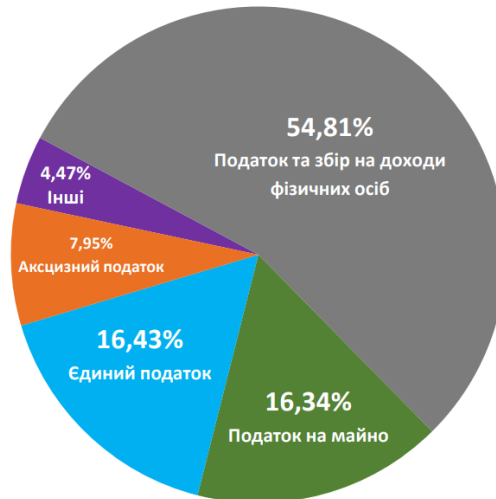

Рис. 3.6 Структура власних доходів загального фонду бюджету 2024 [17]

Важливим індикатором фінансового зростання громади є динаміка надходжень загального фонду у 2022–2024 роках, де зафіксовано зростання з 18 372 627 грн у 2022 році до 30 841 465 грн у 2024 році, що становить приріст на 39,02%. Така тенденція дозволяє розглядати туристичний збір і пов'язані з туризмом податкові надходження як перспективне джерело фінансування промоції дестинації в середньостроковій перспективі [17].

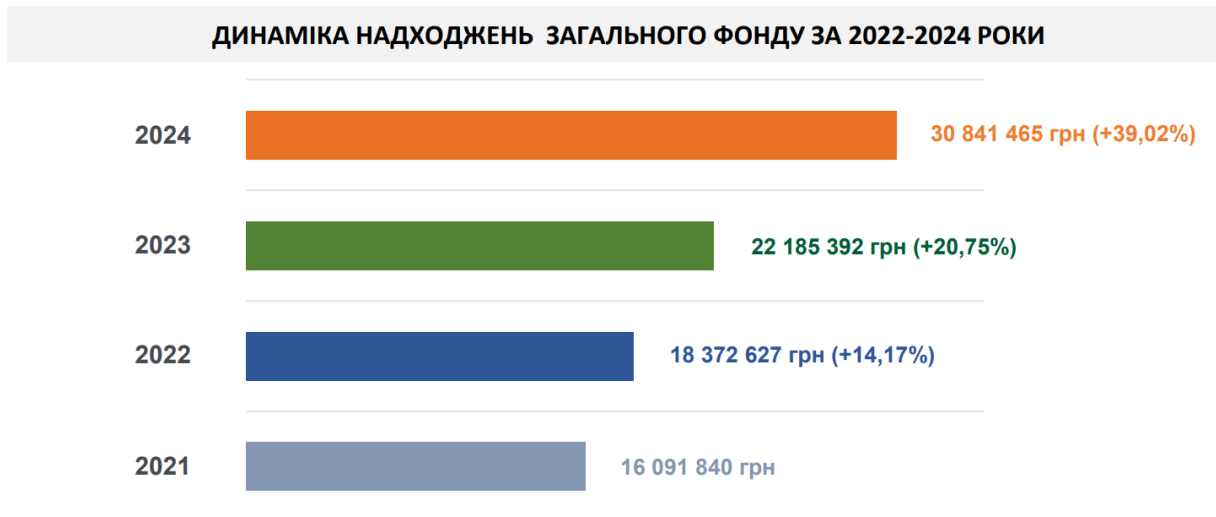

Рис. 3.7 Динаміка надходжень загального фонду 2022-2024 рр [17].

Додатковим ресурсом фінансового забезпечення профілювання виступають грантові та донорські програми, що вже мали практичну реалізацію на території громади. Зокрема, у попередні роки було реалізовано проекти з інституційної підтримки (створення ЦНАП), соціального захисту населення в умовах пандемії COVID-19, міжнародної благодійної допомоги освітнім закладам, а також культурно-молодіжні ініціативи, такі як Молодіжний центр «Diduhim» та кінозал «Простір-М». Наявність досвіду участі у грантових програмах підвищує спроможність громади до залучення цільового фінансування для туристичної промоції, розвитку подієвого туризму та формування позитивного іміджу території.

Необхідність розробки туристичного бренду Копачівської територіальної громади зумовлена потребою у системному та впізнаваному представленні громади на туристичному ринку. За визначенням С. Анхольта, бренд території формується не лише через візуальні елементи, а передусім через сукупність асоціацій, досвіду та комунікацій, які сприймаються цільовими аудиторіями. В умовах близькості Копачівської ТГ до міста Луцьк та інших урбанізованих центрів громада може позиціонуватися як дестинація короткотривалого відпочинку, сільського та подієвого туризму, орієнтована на локального та регіонального туриста.

Формування цільового туристичного іміджу громади доцільно здійснювати на основі визначення її унікальної ціннісної пропозиції (USP – Unique Selling Proposition), яка базується на поєднанні сільського ландшафту, автентичного способу життя, аграрного виробництва, локальних ініціатив та транспортної доступності. На думку Г. Ашворта, ефективний брендинг територій передбачає не створення штучного образу, а «упакування» реальних характеристик території у зрозумілу та привабливу комунікаційну форму[3].

У контексті Копачівської ТГ ключовими елементами брендингу можуть виступати: близькість до обласного центру, екологічна сільська місцевість, можливості для зеленого та сімейного туризму, локальні події та ініціативи, а також гостинність громади. Саме ці характеристики мають бути трансформовані у чіткі ключові повідомлення, адаптовані до різних цільових груп – мешканців регіону, сімей з дітьми, молоді, шкільних груп та внутрішніх туристів.

Копачівська територіальна громада активно використовує цифрові інструменти для підвищення видимості та привабливості дестинації. Громада має позначку на Google Maps, що значно спрощує пошук локації для туристів та дозволяє інтегрувати основні туристичні об'єкти на цифрових картах. Також функціонує офіційний сайт громади, який містить інформацію про культурні події, соціальні ініціативи та туристичні маршрути. Для оперативного обміну новинами серед мешканців громади та потенційних відвідувачів використовується вайбер-спільнота. (табл. 3.3)

Соціальні медіа відіграють важливу роль у просуванні дестинації: сторінка громади у Facebook та Instagram дозволяє регулярно публікувати фото та відео з найважливіших подій, свят, культурних заходів та новин громади. Використання контент-маркетингу та активність у соцмережах сприяє формуванню позитивного іміджу громади, залученню туристів та партнерів, а також створює можливості для інтерактивної комунікації.

Таким чином, наявні цифрові канали створюють базу для просування туристичного профілю громади, проте мають значний потенціал для систематизації, інтеграції та активнішого використання для розвитку туризму.

Таблиця 3.3

Аналіз існуючих цифрових каналів Копачівської ТГ та їхній потенціал для підвищення ефективності [17]

Цифровий канал	Поточний стан	Потенціал для підвищення ефективності
Google Maps	Позначка громади та основних туристичних локацій	Додати всі музеї, фермерські господарства, культурні та рекреаційні об'єкти; інтерактивні маршрути для туристів
Офіційний сайт громади	Інформація про події, новини, соціальні та культурні ініціативи	Додати окремий розділ "Туризм", інтеграцію з онлайн-картами, електронні гідів та мультимедійний контент
Вайбер-спільнота	Обмін новинами серед мешканців та туристів	Використовувати для інформування про актуальні події, акції, анонси туристичних маршрутів
Facebook	Публікація фото та новин про культурні та соціальні події	Регулярний контент-план, промоція подій для туристів, інтерактивна взаємодія з користувачами
Instagram	Фото- та відеоконтент з подій громади	Створення тематичних сторіс та highlights, використання хештегів для просування дестинації та залучення туристів.

Для ефективного формування профілю туристичної дестинації Копачівської громади критично важливим є створення єдиного інформаційного простору, що забезпечує централізовану доступність даних про туристичні локації, події та послуги. Оптимальним інструментом у цьому контексті є Єдина туристична веб-платформа або портал громади, який виконує функцію центрального інформаційного хабу. Така платформа дозволяє консолідувати інформацію про музеї (Музей історії села та побуту в с. Копачівка, музей у с. Залісці), культурні об'єкти (Поштова станція, храм Параскеви П'ятниці), природні локації (Лавандове поле в с. Уляники, ставки, пішохідні маршрути), заклади харчування та розміщення [17].

Цифрова платформа також забезпечує інтеграцію з наявними каналами громади: Google Maps, соціальні мережі, офіційний сайт, Вайбер-спільнота, що сприяє оперативній комунікації з туристами та мешканцями громади. Для спрощення доступу до інформації безпосередньо на туристичних об'єктах застосовуються сучасні інструменти: QR-коди, що ведуть на сторінки з детальною інформацією, та туристичні вказівники, які орієнтують відвідувачів на місцевості та підвищують зручність пересування.

Важливим елементом інформаційного забезпечення є Календар ключових подій Копачівської ТГ, який виконує функцію зовнішньої комунікації та підвищує впізнаваність громади серед туристів. До нього включаються традиційні свята, культурні та подієві заходи, фестивалі, агротуристичні активності та сезонні ініціативи (наприклад, Лавандовий фестиваль, культурні дні в музеях, фермерські ярмарки). Регулярне оновлення та промоція календаря на веб-платформі та в соціальних мережах дозволяє підтримувати постійний контакт із цільовою аудиторією, формувати позитивний імідж громади та стимулювати короткотривалі та сезонні візити туристів.

Розділ показав, що ефективне формування профілю туристичної дестинації Копачівської громади забезпечується комплексним використанням організаційно-економічних та інформаційно-комунікаційних інструментів. Кластерний підхід дозволяє об'єднати музеї, ФГ, культурні та природні локації, сприяючи розвитку партнерства та інвестицій.

Цифровий маркетинг, включно з геомаркетингом, контентом та соцмережами, підвищує видимість громади, а наявність Google Maps, сайту, Вайбер-спільноти, Facebook та Instagram створює основу для комунікації з туристами. Створення єдиної веб-платформи, використання QR-кодів та туристичних вказівників, а також календаря подій забезпечує інтегрований інформаційний простір та підвищує впізнаваність громади.

Таким чином, комплексне застосування цих інструментів формує конкурентоспроможний туристичний продукт і сприяє сталому розвитку дестинації.

ВИСНОВКИ

У магістерській роботі досліджено актуальні аспекти формування профілю туристичної дестинації на прикладі Копачівської територіальної громади. Відповідно до поставленої мети було вирішено низку ключових завдань, що дозволило комплексно оцінити потенціал громади та окреслити практичні рекомендації щодо підвищення її туристичної привабливості.

По-перше, проведено аналіз понятійно-термінологічного апарату туристичних дестинацій та механізмів їх профілювання, що дозволило окреслити теоретичні основи та визначити концептуальні підходи до створення інтегрованого профілю дестинації. По-друге, визначено теоретичні засади формування туристичного профілю територіальної громади, що включають кластерний підхід до об'єднання туристичних суб'єктів, інструменти цифрового маркетингу та інформаційно-комунікаційні механізми підвищення ефективності позиціонування дестинації.

По-третє, здійснено детальний аналіз туристично-рекреаційного та інфраструктурного потенціалу Копачівської громади, який включав оцінку наявності туристично привабливих об'єктів, культурно-історичних локацій, аграрних підприємств, природних ресурсів, транспортної доступності та розвитку інфраструктури. Було визначено переважаючі та перспективні види туризму, серед яких сільський (зелений) туризм, агротуризм, подієвий та фототуризм.

По-четверте, охарактеризовано сучасний стан розвитку туристичної діяльності громади, оцінено існуючі проблеми та обмеження, зокрема недостатню кількість туристичних об'єктів і сервісів, потребу в інтеграції цифрових та інформаційно-комунікаційних інструментів, а також важливість формування позитивного іміджу та стратегічного туристичного бачення.

По-п'яте, розроблено концептуальні та організаційно-економічні засади створення інтегрованого профілю дестинації Копачівської громади, що включають використання кластерного підходу, інтеграцію локальних

підприємств, фермерських господарств, музеїв та культурних об'єктів у єдину туристичну систему, а також впровадження цифрових інструментів маркетингу (Google Maps, соціальні мережі, контент-маркетинг).

По-шосте, запропоновано інформаційно-комунікаційні механізми підвищення ефективності туристичного позиціонування громади, зокрема створення інтегрованого веб-порталу дестинації, використання QR-кодів та туристичних вказівників, ведення соціальних мереж, а також формування календаря ключових подій громади як інструменту зовнішньої комунікації.

У магістерській роботі здійснено комплексне дослідження формування профілю туристичної дестинації на прикладі Копачівської територіальної громади, що дозволило оцінити її туристичний потенціал, визначити ключові проблеми та запропонувати практичні шляхи розвитку. Відповідно до поставленої мети були вирішені наступні завдання: проведено аналіз понятійно-термінологічного апарату дослідження туристичних дестинацій; визначено теоретичні засади формування туристичного профілю територіальної громади; проведено оцінку туристично-рекреаційного, культурно-історичного та інфраструктурного потенціалу Копачівської громади; охарактеризовано сучасний стан розвитку туристичної діяльності; розроблено концептуальні та організаційно-економічні засади створення інтегрованого профілю дестинації; запропоновано інформаційно-комунікаційні механізми підвищення ефективності туристичного позиціонування.

Аналіз території показав, що Копачівська громада має сприятливе економіко-географічне положення, транспортну доступність до обласного центру та сусідніх громад, наявність ключових культурно-історичних нішевих туристичних атракцій а також базову туристичну інфраструктуру – заклади тимчасового розміщення, ресторани, транспортні та комунікаційні сервіси. Водночас виявлено низку обмежень, таких як недостатня кількість комплексних туристичних продуктів, обмежена кількість природних рекреаційних об'єктів і потреба у вдосконаленні цифрового та інформаційного забезпечення.

В роботі підкреслено важливість розвитку інноваційних секторів туристичного ринку, інтеграції кластерного підходу та партнерства між суб'єктами туристичної діяльності (ФГ, музеї, готелі, культурні заклади). Було показано, що цифровий маркетинг є критично важливим для малих громад: Копачівська ТГ вже має позначку на Google Maps, власний сайт, сторінки у Facebook та Instagram, що дозволяє поширювати інформацію про події та туристичні об'єкти, залучати нових відвідувачів і формувати позитивний імідж громади.

Особлива увага приділялася інформаційно-комунікаційним інструментам: створення інтегрованого туристичного порталу громади, використання QR-кодів та туристичних вказівників на об'єктах, формування календаря ключових подій. Впровадження цих механізмів сприятиме підвищенню видимості дестинації, більш ефективному інформуванню туристів та забезпеченню комплексного туристичного досвіду.

У межах розробки проекту інтегрованого профілю дестинації Копачівської громади також визначено пріоритетні види туризму: сільський (зелений) туризм, агротуризм, подієвий та фототуризм. Було запропоновано заходи з розвитку туристичного продукту, включно з організацією тематичних маршрутів, розвитком індустріальних та рекреаційних локацій, популяризацією культурно-історичних об'єктів і залученням локального бізнесу. Це дозволяє створити комплексний туристичний профіль, що відповідає сучасним вимогам туристів і сприяє економічному розвитку громади.

Таким чином, виконана робота дозволила систематизувати наявний потенціал Копачівської територіальної громади, визначити сильні сторони та обмеження, розробити стратегічні, організаційно-економічні та інформаційно-комунікаційні засади розвитку дестинації. Реалізація запропонованих рекомендацій сприятиме підвищенню туристичної привабливості громади, формуванню її позитивного іміджу на регіональному рівні, залученню туристів та розвитку локальної економіки..

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авер'янова, Л. О., & Гриб, А. О. (2023). Територіальний маркетинг як інструмент формування інвестиційної привабливості громади. *Економічний вісник Національного гірничого університету*, (3), 97–104.
2. Андрейчук, Ю. М. (2022). Кластерний підхід у розвитку туристичної інфраструктури малих територіальних громад. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*, (44), 33–38.
3. Анхольт, С. (2010). Брендинг: довіра або недовіра?. *Маркетинг і реклама*, (5), 12–19. (Anholt, S. (2010). *Branding: Trust or distrust?*).
4. Бабарицька, В. В., & Панікар, І. М. (2018). Туристична дестинація: від теорії до практики управління. Київ: Альтерпрес.
5. Батлер, Р. (1980). The Concept of a Tourist Area Cycle of Evolution: Implications for Management of Resources. *The Canadian Geographer*, 24(1), 5–12.
6. Бойко, О. В. (2021). Формування туристичного іміджу дестинації на основі цифрового контенту. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Економічна*, (100), 117–123.
7. Василенко, О. В. (2020). Оцінка туристично-рекреаційного потенціалу об'єднаних територіальних громад: методологічний аспект. *Географія та туризм*, (54), 25–34.
8. Влащенко, Н. М. (2021). Особливості розвитку агротуризму як інноваційного сектору в сільських громадах Волині. *Економіка та суспільство*, (31). URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1000>.
9. Волгіна, О. М., & Запоточна, О. В. (2022). Територіальний брендинг як інструмент підвищення конкурентоспроможності дестинації. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія: Економічні науки*, (4), 45–52.

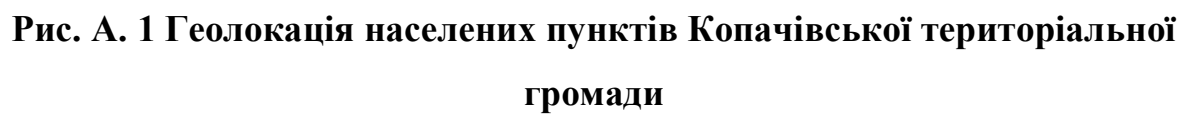
- 10.Гнидюк, Р. С. (2019). Інформаційно-комунікаційні технології в системі управління туристичною дестинацією. *Інфраструктура ринку*, (36). URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/36_2019_ukr/51.pdf.
- 11.Голіков, В. І. (2023). Механізми державно-приватного партнерства у сфері туристичної інфраструктури ОТГ. *Державне управління: удосконалення та розвиток*, (7). URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2797>.
12. Горіна Г. О. (2016). Концептуальні засади формування та розвитку інноваційних секторів ринку туристичних послуг України. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2016. № 5 (77), 233-240. URL: <http://journal.puet.edu.ua/files/journals/1/articles/1720/public/1720-2547-1-PB.pdf>
- 13.Євдокименко, В. К. (2017). Регіональна політика розвитку туризму. Чернівці: Чернівецький національний університет.
- 14.Заблудська, І. В. (2022). Економічна сутність кластерів і особливості їхнього функціонування в туристичній галузі. *Економічний аналіз*, 32(1), 10–18.
- 15.Заячківська, І. М. (2021). Методологічні підходи до оцінки інфраструктурного забезпечення туристичної дестинації. *Проблеми економіки*, (1), 276–282.
- 16.Кіндзерський, Ю. В. (2018). Інвестиційний потенціал регіонів України: оцінка та напрями використання. Київ: Інститут економіки та прогнозування НАН України.
- 17.Копачівська сільська територіальна громада: офіційний вебсайт. [Електронний ресурс]. URL: <https://kopachivska-gromada.gov.ua/> (Дата звернення: 15.12.2025).
- 18.Колосок, С. А. (2019). Територіальний маркетинг як засіб підвищення конкурентоспроможності малих міст і громад. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Гуманітарні науки*, (20), 112–119.

19. Котлер, Ф., Асплунд, К., Рейн, І., & Хайдер, Д. (2005). Маркетинг місць. Залучення інвестицій, підприємств, жителів і туристів. Дніпропетровськ: Баланс Бізнес Букс. (Kotler, P., et al. (2005). *Marketing Places*).
20. Котлер, Ф., & Армстронг, Г. (2018). Основи маркетингу (16-те вид., пер. з англ.). Київ : К. Фонд. 896 с.
21. Криворучко, В. П., & Мельничук, О. А. (2023). Вплив децентралізації на розвиток туристичної галузі в Україні. *Публічне управління та адміністрування в Україні*, (32), 67–71.
22. Кузик, С. П. (2018). Географія туризму. Київ: Знання.
23. Кушнір, М. І. (2020). Моделі формування туристичного профілю сільської територіальної громади. *Економіка та держава*, (10), 92–97.
24. Левицька, О. С., & Яновський, В. П. (2021). Волинська область: культурно-історичні ресурси та їх використання у туризмі. Луцьк: Вежа-Друк.
25. Ліпчук, В. В., & Свида, І. В. (2022). Цифрові інструменти в маркетингу дестинацій: досвід ЄС та перспективи для України. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки*, (1), 40–47.
26. Любіцева, О. О. (2008). Ринок туристичних послуг (Геопросторові аспекти) (3-тє вид.). Київ : Альтерпрес. 436 с.
27. Мальська, М. П., & Худо, В. В. (2017). Основи туризмознавства. Київ: Центр учбової літератури.
28. Матвійчук, І. І. (2022). Організаційні механізми залучення громади до управління туристичним розвитком. *Інвестиції: практика та досвід*, (12), 86–90.
29. Палій, А. П. (2019). Методика формування туристичного профілю дестинації. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*, (1), 61–68.
30. Перетятко, Л. Ю. (2023). Партисипативний підхід у стратегічному плануванні розвитку туризму територіальних громад. *Глобальні та національні проблеми економіки*, (56), 115–120.

- 31.Перелік водних об'єктів (ставків) на території Копачівської сільської територіальної громади. [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Копачівської сільської територіальної громади. URL: <https://kopachivska-gromada.gov.ua/> (Дата звернення: 15.12.2025).
- 32.Попович, С. І. (2021). Територіальна громада як суб'єкт туристичного маркетингу: проблеми та перспективи. *Публічне урядування*, (1), 55–61.
- 33.Портер, М. Е. (2013). Конкурентна стратегія: Методика аналізу галузей і конкурентів. Київ: К. С. Д. (Porter, M. E. (2013). *Competitive Strategy*).
- 34.Присяжний, А. М. (2020). Фольклорно-етнографічний потенціал Волині у розвитку подієвого туризму. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*, (42), 145–151.
- 35.Річі, Д., & Кроуч, Д. (2006). Управління конкурентоспроможністю туристичних дестинацій. Київ : Знання. 472 с.
- 36.Цибух, В. І., & Школа, І. М. (2011). Організація готельного обслуговування. Київ : Фірма "ІНКОС". 419 с.
- 37.Стратегічні вектори розвитку туристичних дестинацій Тернопільщини [Текст] : колективна монографія / за заг. ред. В. Я. Брича, А. М. Тибіня. – Тернопіль : Західноукраїнський національний університет, 2022. – [163 ст.] с. С. 68. (Таблиця 2.1 «Аналіз турпродукту за видами туризму»). URL: <https://api.dspace.wunu.edu.ua/api/core/bitstreams/3de0e9ce-6a70-4931-b01c-ffc3f9d23356/content>.
- 38.Маррусом (Онлайн-карта). Географічні відстані та маршрутизація: Копачівська ТГ. URL: [Адреса веб-сервісу Маррусом або карти]. Дата звернення: 11.09.2025.
- 39.Henderson, J. A. (2007). Destination management: The Asia-Pacific experience. CABI.
- 40.Swanborough, J. (2014). Tourism and Transformation: Global Trends and Local Politics.

- 41.UNWTO (Всесвітня туристична організація). (1999, Updated 2017). Global Code of Ethics for Tourism. Madrid : UNWTO. URL: <https://www.unwto.org/global-code-of-ethics-for-tourism>

ДОДАТКИ

Додаток Б

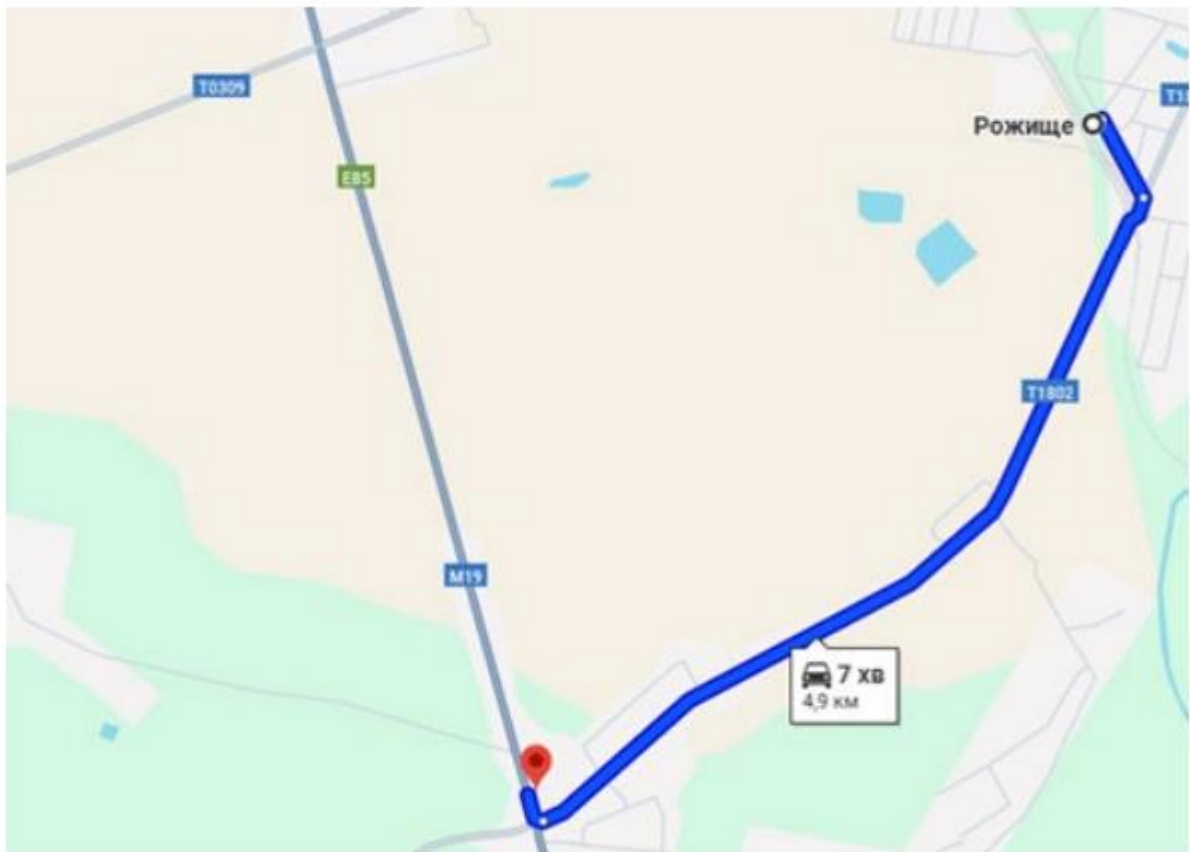

Рис. Б.2 Близькість Копачівської територіальної громади до залізничної дороги

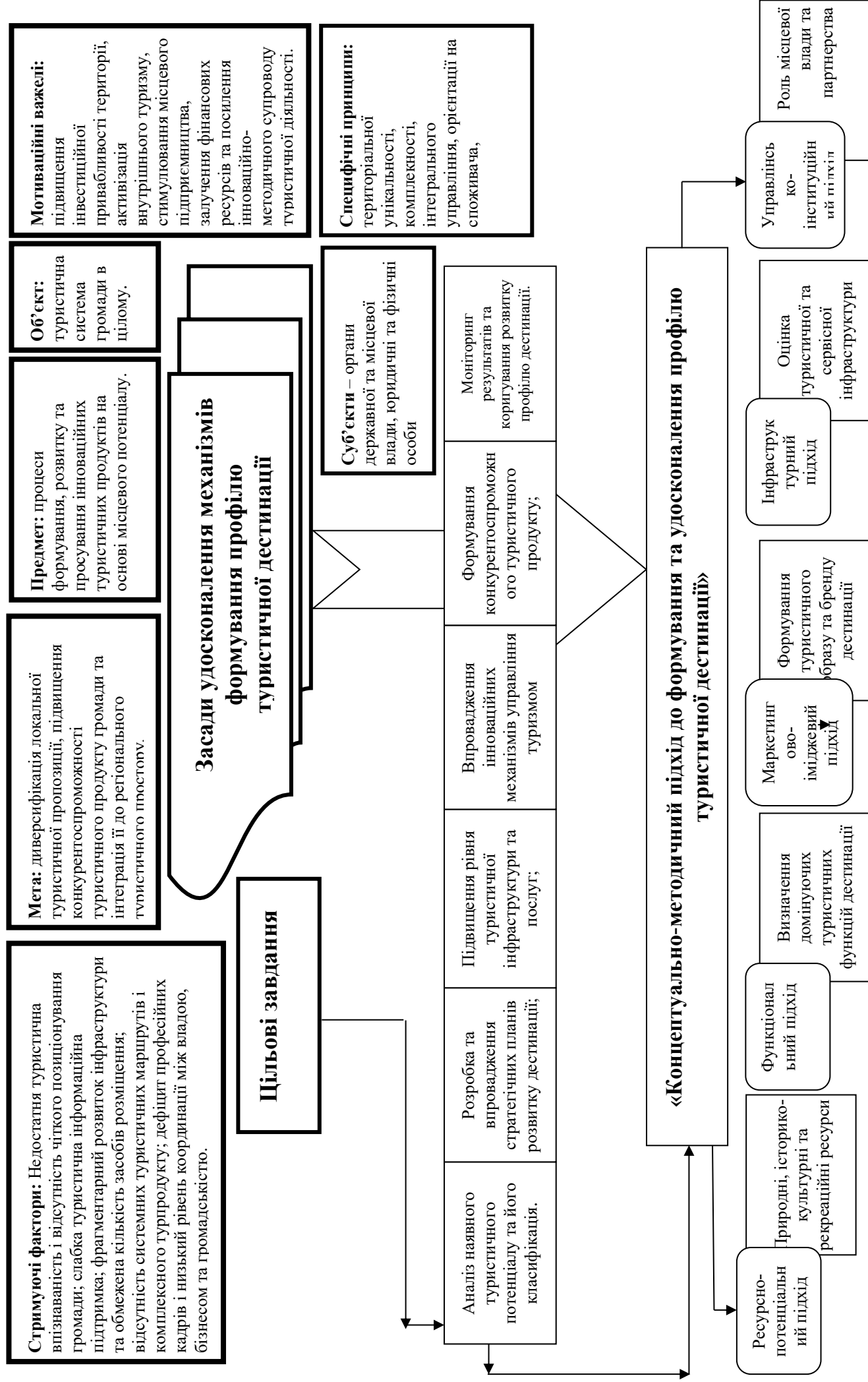

Рис. В.3 Концептуальна схема формування та розвитку профілю туристичної дестинації [12]